

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 09732

DER KOMUNISTISHER
MANIFEST

Karl Marx

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

דער קאמוניסטישער מאניפעסט

פון קארל מארקס
און פרידריך ענגעלס

פארלאג "קאמף"
ניו יארק, 1919.

דער „מאניפעסט“ פון דער קאמוניסטישער פארטיי.

פון קארל מארקס און פרידריך ענגעלס.

א רוח, א שטן געהט ארום איבער אייראָפּא — דער שטן פון קאמוניזם. דער פּאָפּסט און דער צאר, מעטערניך און גיזא, די פּראַנצויזישע ראַדיקאַלען און די דייטשע פּאָליציסטען — אַלע כחות פון דעם אַלטען אייראָפּא האָבען געשלאָסען צווישען זיך א „הייליגען פּאַרכאָנד“ צו רורפֿן דעם שטן און פּאַרטרייבען איהם פון דער וועלט.

איז דען פּאַראַן כאַטש איין אָפּאָזיציאָנעלע פּאַרטיי, וועלכע איהרע געגנער, — די רעגירונגס לייט, — זאָלען ניט פּאַרשרייען אַלס קאָמוניסטען? און האָט ווער געזעהן אַן אָפּאָזיציאָנעלע פּאַרטיי, וועלכע זאָל צוריק ניט אויפּוואַרפען דעם חטא פון קאָמוניזם איהרע געגנער, די מעהרער פּראָ-גרעסיווע אָפּאָזיציאָנס-לייט, ווי אויך די רעאַקציאָנערע פּאַרטייען?

דערפון זיינען געדרונגען צוויי זאַכען :

1) אַלע כחות פון אייראָפּא זיינען שוין מודה, אַז דער קאָמוניזם איז אַ מאַכט.

2) עס איז שוין געקומען די צייט, אַז די קאָמוניסטען זאָלען אָפען פאַר דער גאַנצער וועלט ערקלעהרען זייערע אַנ-זיכטען, זייערע צוועקען און טענדענצען און געגען די באַבע-מעשות וועגען דעם שטן פון קאָמוניזם זאָלען זיי אַרויסלאָזען אַ מאַניפעסט פון דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי גופא.

צוליב דעם צוועק האָבען זיך קאָמוניסטען פון פּאַרשידענע נאַציאָנען פּאַרזאַמעלט אין לאַנדאָן און האָבען אויסגעאַרבייט דעם פּאָלנערען מאַניפעסט, וועלכער ווערט אַרויסגעגעבען אין דער ענגלישער, פּראַנצויזישער, דייטשער, איטאַליענישער, פּלע-מישער און דענישער שפּראַכען.

1.

בורזשוא און פראלעטאריער.

די געשיכטע פון יעדער געזעלשאפט וואָס האָט ביז אַהער עקזיסטירט, איז אַ געשיכטע פון קלאַסען-קאָמף. דער פרייער מענש און דער שקלאַף, דער פאַטריציער און דער פלעבער; דער פּריץ און דער לייב-אייגענער, דער אַמאָ-ליגער בעל מלאכה פון די צעכען און דער געזעל, קורץ דער אונטערדריקער און דער אונטערדריקטער האָבען שטענדיג געהאַט געגענוועזליכע אינטערעסען, האָבען אַלע מאָל געפיהרט צווישען זיך אַ שטענדיגען קאָמף, אַמאָל אַ פאַרבאָרגענעם, אַמאָל אַן אָפּגענעם, — אַ קאָמף וואָס האָט זיך יעדעס מאָל געענדיגט מיט אַ רעוואָלוציאָנערען איבערבוי פון דער נאַנצער געזעל-שאַפט אָדער מיט דעם אונטערגאַנג פון ביידע קעמפּענרע קלאַסען.

אין די פריהערדיגע עפאָכען פון דער מענשליכער געשיכטע איז כמעט אומעטום די געזעלשאפט אינגאַנצען צוגלידערט געווען אויף פארשידענע שטאַנדען און עס האָט עקזיסטירט אַ גאַנצער לייטער פון פאַרשידענאַרטיגסטע „געזעלשאַפטליכע מדרגות“. אין דעם אַלטען רוים געפינען מיר פאַטריציער, דיטער, פלעבער, שקלאַפּען; אין מיטעל-אַלטער — פעאַדאלע פּריצים, וואַסאַלען, צעכען-מייסטערס, געזעלען, לייב-אייגענע, פויערים, און אַ חוץ דעם איז נאָך כמעט יעדער פון די דאָזיגע קלאַסען ווידער צוטיילט געווען אויף פאַרשידענע מדרגות.

די היינטיגע בורזשואַזע געזעלשאַפט וואָס איז אויסגעוואַקסן סען אויף די חורבות פון דער פעאַדאלער געזעלשאַפט, האָט ניט אָפּגעשאַפט די קלאַסען-געגענוואַצען. זי האָט נאָר באַשאַפּען נייע קלאַסען, נייע באַדינגונגען פון אונטערדריקונג, נייע פאַרמען פון קאָמף אַנשטאַט די אַלטע.

אונזער עפאָכע, די עפאָכע פון דער בורזשואַזיע, צייכענט זיך אָבער אויס דערמיט, וואָס זי האָט געמאַכט איינפאַכער די קלאַסען-געגענוואַצען. די גאַנצע געזעלשאַפט צושפאַלט זיך

וואָס ווייטער אַליץ מעהר אויף צוויי גרויסע קלאַסען, וואָס שטעהען דירעקט איינער געגען דעם אנדערען, — אויף בור-זשאַזיע און פּראָלעטאַריאַט.

פון די לייב-אייגענע אין דעם מיטעל-אַלטער זיינען אַרויס-געקומען די איינוואַהנער פון די ערשטע שטעדט. פון די דאָזי-גע שטאָדטיגע בירגער האָבען זיך ענטוויקעלט די ערשטע עלע-מענטען פון דער בורזשואַזיע.

די ענטדעקונג פון אמעריקא און פון דעם נייעם וואַסער-וועג קיין אַפריקא האָבען געעפענט א נייע וועלט פאר דער נאָר-וואָס אויפגעקומענער בורזשואַזיע. די מערק אין מזרח אינדיען און כינאַ, די קאָלאָניזירונג פון אמעריקא, דער מסחר מיט די קאָלאָניעס, די פארמעהרונג פון די אויסטויש-מיטלען און פון סחורות בכלל האָבען געבראכט צו א אונגעהער-טער אויפבליהונג פון האַנדעל, פון אינדוסטריע און פון דעם ים-פאַרקעהר; און דאָס גופא האָט געבראכט דערצו, אז די רעוואָלוציאָנערע עלעמענטען פון דער פעאַדראַלער געזעלשאַפט, וועלכע האָט געהאלטען ביי'ם פאַנאָדערפאַלען, זאָלען זיך זעהר געשווינד ענטוויקלען.

די אַלטע פעאַדראַלע סיסטעם פון אינדוסטריע, אָדער די צעכען-פאַרם פון פּראָדוקציאָן האָט שוין מעהר ניט געקענט באַפרידיגען די נאָכפראַגע אויף סחורות, וועלכע איז אויסגע-וואַקסען צוזאַמען מיט דער ענטדעקונג פון די נייע מערק. אנשטאַט איהר איז אויפגעקומען די מאַנופאַקטור-סיסטעם. דעם אָרט פון די צעכען-מייסטערס האָט פאַרנומען די אינדוס-טריעלע קליין-בורזשואַזיע. די צוטיילונג פון ארבייט צוויי-שען פאַרשידענע צעכען איז פאַרשוואַונדען. איהר אָרט האָט פאַרנומען די צוטיילונג פון ארבייט אין יעדען איינצעלנעם ווערקשטאַט.

אַבער די מערק זיינען נאָכאנאנד געוואַקסען, און די נאָכ-פראַגע אויף סחורה איז געוואָרען אַליץ גרעסער. די מאַנופאַק-טור איז שוין אויך געוואַרען צו קנאַפ. אין דערזעלבער צייט האָט דער דאמף און די מאַשין געמאַכט א רעוואָלוציע אין דער

אינדוסטריעלער פראדוקציע. אנשטאט דער מאנופאקטור איז אויפגעקומען די מאָדערנע אינדוסטריע, דאס פלאץ פון דעם אינדוסטריעלען מיטעל־קלאַס האָבען פארנומען די אינדוסטריע־לע מיליאָנערען, די אנפיהרער פון גאנצע אינדוסטריעלע אַרמעען, — די מאָדערנע בורזשואַזיע.

די גרויס־אינדוסטריע האָט באַשאַפען דעם וועלט־מאַרק, וועלכען עס האָט צוגעגרייט די ענטדעקונג פון אַמעריקאַ. דער וועלט־מאַרק האָט אונגעהייער גרויס ענטוויקעלט דעם האַנדעל, דעם שיפ־פאַרקעהר און די פאַרשידענע פאַרקעהרס־מיטלען אויף דער יבשה. די דאָזיגע ענטוויקלונג האָט זיך צוריק אַפגע־רופען אויף דעם וואוקס פון דער אינדוסטריע. און וואָס מעהר עס האָט זיך ענטוויקעלט די אינדוסטריע, דער האַנדעל, דער שיפ־פאַרקעהר און די אייזענבאַהן, אַלץ מעהר איז אויך גע־וואקסען די בורזשואַזיע, אַלץ שנעלער האָט זי פאַרמעהרט איהרע קאַפיטאַלען, אַלץ גיכער האָט זי אוועקגעשטופט אויפֿן הינטערשטען פלאַץ אַלע קלאַסען, וואָס זיינען איבערגעבליבען בירושה פון מיטעל־אַלטער.

ווי מיר זעהען, איז די היינטיגע בורזשואַזיע גופא א פראַ־דוקט פון אַ לאַנגען ענטוויקלונגס־פראָצעס פון אַ גאַנצער רייע איבערקעהרענישען און די מיטלען פון פראדוקציע און אויס־טויש.

און צוזאַמען מיט יעדער נייער ענטוויקלונגס־מדרגה פון דער בורזשואַזיע איז אויך געשטיגען איהר פאליטישער איינפלוס. עקזיסטירענדיג ווי אַן אונטערגעדריקטער שטאַנד בעת דער הערשאפט פון די פעאַדראַלע פריצים, פאראייניגט זי זיך נאָכהער אין אַ זעלבסט־פאַרוואַלטענדער שטאַדטישער אָרגאַניזאַציע מיט אַן אייגענער באַוואַפענטער מאַכט. אין איין פלאַץ בילדעט זי אַן אונאַבהענגיגע שטאַדטישע רעפובליק (ווי אין איטאַליען און דייטשלאַנד), אין אַ צווייטען — דעם „דריי־טען שטאַנד“ פון דער מאָנאַרכיע (ווי אין פראַנקרייך), וועלכער טראַגט אויף זיך אַ געוויסען שטייערען־יאָך; שפע־טער, אין דער צייט פון דער מאנופאקטור, די ענט שוין די בור־

זשואזיע דער האלב־פעאדאלער, אדער דער אבסאָלוטער מאָנאָרכיע, אַלס אַ שטיצע געגען דעם אַדעל; די בורזשואזיע בילדעט בכלל דעם הויפט פונדאמענט פון אלע גרויסע מאָנאָר־כיעס און זייט ס'איז געגרינדעט געוואָרען די גרויס־אינדוסטריע און דער וועלט־מאַרק, האָט זי פאַר זיך ערקעמפט די אויסשליס־ליכע פּאָליטישע הערשאפט אין די מאָדערנע קאָנסטיטוציאָנעלע מ'כּוּת.

די היינטיגע מלוכה־מאַכט איז ניט מעהר ווי אַ קאָמיטעט, וועלכער פארוואַלטעט די געמיינשאַפטליכע געשעפטען פון דעם גאַנצען בורזשואזען קלאַס.

די בורזשואזיע האָט געשפּיעלט אין דער געשיכטע אַ העכסט רעוואָלוציאָנערע ראָלע.

אומעטום, וואו די בורזשואזיע האָט באַקומען די הערשאַפט, האָט זי צושטערט אלע פעאָדאלע, פּאַטריאַרכאַלע, אידילישע פאַרהעלטניסע, זי האָט אָהן רחמנות צוריסען די פאַרשידענע פיעל־פאַרביגע פעאָדאלע בענדער, מיט וועלכע עס זיינען געווען צוזאַמענגעקניפט צווישען זיך דער קנעכט און דער האַר, אין דער פעאָדאַלער געזעלשאַפט, און זי האָט קיין אַנדער פאַרבינדונג צווישען די מענשען ניט איבערגעלאָזען אויסער די נאַקעטע אינטערעסען, די געפיהללאָזע „האַרטע מזומנים“. זי האָט דערטרונקען אין אייזקאַלטען וואַסער פון ענאָאיסטישע חשבונות, די הייליגע התלהבות פון דעם פרומען פאַנאַטיקער, די באַגייסטערונג פון דעם מיטעל־אַלטערליכען ריטער און די ווייכהערציגקייט פון דעם קליינעם בעל הבית. זי האָט פאַרביטען די פּערזענליכע ווירדע אויף סחורה־ווערט, די פיעלע ערוואָרבענע פרייהייטען און פרייהיי־לעניעס, וואָס פלענען איבערגעהן בירושה, — מיט איין פריי־הייט, — מיט דער פרייהייט צו האַנדלען פריי, פאַלש, אָהן יושר. מיט איין וואָרט, אַנשטאַט דער עקספּלאַטאַציע, וואָס איז פריהער איינגעוויקעלט געווען אין אַ שלייער פון פאַרשידענע רעליגיעזע און פּאָליטישע אילוזיעס, האָט זי אויפגעשטעלט

די אָפענע, די אונפארשעמטע, די האַרטע און דירעקטע עקס-
פּלאַטאַציע.

די בורזשואַזיע האָט אַראָפּגעריסען דעם הייליגען שלייער
פון אַלע מענשליכע טעטיגקייטען, אויף וועלכע מען האָט ביו
אהער געקוקט מיט אַ פּרומען אפּשוי. דעם דאָקטאָר, דעם
יוריסט, דעם גלח, דעם רבי, דעם פּאָעט און דעם געלעהרטען
האָט זי פאַרוואַנדעלט אין איהרע געדונגענע שכירות-מענשען.
די בורזשואַזיע האָט אַראָפּגעריסען דעם סענטי-
מענטאַלען שלייער פון די פּאַמיליען-באַציהונגען און האָט זיי
געמאַכט פאַר אַ ריינעם געלד-געשעפט.

די בורזשואַזיע האָט באַוווּזען אז די ברוטאַלע, ווילרע
גבורה פון מיטעל-אַלטער, פון וועלכע די רעאַקציאָנערען קענען
זיך נאָך עד היום ניט אָפּוואַנדערען, איז אויפ'ן בעסטען אופן
צונויפגעפאַרט געווען מיט דער דאַמאלסדיגער אָפּגעלאָזענקייט
און פּוילקייט. די בורזשואַזיע איז געווען די ערשטע, וועלכע
האָט באַוווּזען, וואָס די מענשליכע טעטיגקייט קען אויפטאָן.
זי האָט באַשאַפען וואַונדער-ווערק וואָס האָבען איבערגעשטיגען
די וואַונדער פון די פּיראַמידען אין מצרים, די וואַסער-לייטונגען
אין דער רוימישער מלוכה און די נאָטישע קלויסטערס פון מיטעל-
אַלטער; זי האָט אָנגעפיהרט עקספּעדיציעס, וואס האָבען פאַר-
טונקעלט אַלע פּריהעריגע נסיעות און קרויץ-צוגען.

די בורזשואַזיע קען אנדערס ניט עקזיסטירען, וואו זי זאָל
נאָכאַנאָנד ניט רעוואַלוציאָניזירען די פּראָדוקציאָנס-מיטלען,
במילא אויך די פּראָדוקציאָנס פאַרהעלטניסע, במילא
אויך אַלע געזעלשאַפטליכע פאַרהעלטניסע. אַלע פּריהערדיגע
אינדוסטריעלע קלאַסען האָבען, פאַרקעהרט, געקענט האָבען אַ
קיום נאָר דאָן כל זמן עס זיינען געבליבען אונפאַרענדערט, די
אַלטע פּראָדוקציאָנס פאַרמען.

די שטענדיגע איבערקעהרענישען אין דער פּראָדוקציאָן,
די שטענדיגע צורודערונג פון דעם גאַנצען געזעלשאַפטליכען
מעכאַניזם, די אייביגע אונזיכערהייט און אויפּרענונג — אָט דאָס
צייכענט אויס די בורזשואַזע עפּאָכע פון אַלע אנדערע. אַלע

פעסט, פארגליווערטע פארהעלטניסע מיט זייערע באגלייטער — די פארעלטערטע השגות און אידעען — ווערען פארשוואונדן דען און די נייגעשאפענע פארהעלטניסע ווערען אלס נאך איידער זיי האָבען צייט געהאט צו באקומען הויט און ביינער. אלץ וואס שטעהט אויף איין ארט און קען זיך ניט ענדערן, ווערט חרוב, דער יחוס וועבט זיך אויס, די הייליגע ווערען וואַכעדיג און די מענשען זיינען סוף כל סוף געצוואונגען צו קוקען מיט נישטערע אויגען אויף זייער לעבענס-לאגע און זייערע געגענ-זייטיגע באַציהונגען.

דאָס באַדערפניס צו באקומען אלץ אַ גרעסערען אַבזאץ פאַר איהרע סחורות טרייבט די בורזשואזיע אין אַלע עקען וועלט. אומעטום מוז זי זיך אויפבויען אַ נעסט, אומעטום מוז זי זיך איינפונדעווען, אומעטום מוז זי אויפשטעלען פאַרבינדונגען.

די בורזשואזיע האָט דורך איהר עקספּלאַטאציע פון דעם וועלט-מאַרק געגעבען אַ קאָסמאפּאליטישען געשטאַלט דער פּראָדוקצאַן און דעם געברויך פון אַלע לענדער. צום גרויסען פאַרדרוס פון די רעאַקציאנערען האָט זי אונטערגעגראָבען דעם נאַציאָנאַלען באַדען פון דער אינדוסטריע. די אוראַלמע נאַציאָנאַלע אינדוסטריען זיינען חרוב געוואָרען און ווערען חרוב פון טאָג צו טאָג. זיי ווערען אַרויסגעשטופט דורך נייע אינדוסטריען, וואָס זייער איינפיהרען ווערט איצטער אַ לעבענספּראגע פאַר אַלע ציוויליזירטע נאַציעס; דורך אינדוסטריען, וועלכע באַארבייטען שוין ניט מעהר די אייגענע, היימישע רויהע שטאָפּען, נאָר די מאַטעריאַלען וואָס מען ברענגט פון די ווייטסטע לענדער; דורך אינדוסטריען, וואָס זייערע פאַרטיגע פּראָדוקטען ווערען אָפגעזעצט ניט נאָר אין דעם אייגענעם לאַנד, נאָר אויך אין אַלע עקען פון דער וועלט. אַנשטאַט די אַלמע באַדערפֿניסען, וועלכע פלעגען באַפרידיגט ווערען דורך די היימישע פּראָדוקטען פון דעם אייגענעם לאַנד, קומען אויף נייע באַדערפּניסען, וועלכע מוזען באַפרידיגט ווערען דורך פּראָדוקטען פון די ווייטסטע לענדער און פאַרשידענאַרטיגסטע קלימאַטען. אַנשטאַט

דער אלטער אָפגעזונדערטקייט פון יעדער אָרט און יעדע נאַציאָן, וועלכע פלענען באַפרידיגען זייערע באַדערפעניסען דורך דער אייגענער פראָדוקציע, ענטוויקעלט זיך איצטער אַן אַלזויטיגער פאַרקעהר צווישען די נאַציאָנען און זיי ווערען אַפהענגיג איינע פון די אנדערע. און דאָס זעלבע, וואָס אין דער מאַטעריעלער פראָדוקציע, קומט אויך פאַר אין דער גייסטיגער. די ווערק פון דער גייסטיגער ארבייט פון איינצעלנע נאַציאָנען ווערען דאָס געמינשאַפטליכע פאַרמעגען פון אַלע פעלקער. די נאַציאָנאלע איינזייטיגקייט און באַנרענצקייט ווערען וואָס ווייטער אַלץ מעהר אונגעגלייך, און פון די פיעלע נאַציאָנאלע און ארטיגע ליטעראַטורען בילדעט זיך איין וועלט־ליטעראַטור.

דורך דער שנעלער פאַרבעסערונג פון אַלע פראָדוקציע־אַנסט מיטלען, דורך די אונגענדליך פאַרלייכערטע פאַרקעהרס־מיטלען ציהט די בורזשואַזיע אַרײַן אין שטראָם פון דער ציוויל־ליזאַציע אַלע פעלקער, אַפילו אויך די ווילדע. די ביליגע פרייען פון איהרע סחורות — דאָס איז די שווערע ארטילעריע, מיט וועלכע זי צושמעטערט אַלע כינעזישע ווענד און איז גוכר די הארטגעקעמטע שנאה פון די באַרבאַרען צו פּרעמדע נאַציאָ־נען. זי צווינגט אַלע נאַציעס אנצונעמען די בורזשואַזע פראָ־דוקציע־אַנסט־פאַרמע, אויב זיי ווילען נאָר ניט אונטערגעהן; זי צווינגט זיי איינצופיהרען ביי זיך די זאָגענאנטע ציוויליזאַציע, דאָס הייסט, צו ווערען בורזשואַ. מיט איין וואָרט זי באַשאַפט זיך אַ וועלט נאָך איהר אַייגענעם געשטאַלט.

די בורזשואַזיע האָט געמאַכט די שטאַרט פאַר אַ בעלי־היבית איבער'ן דאָרף, זי האָט באַשאַפען אונגעהייערע שטעדט, זי האָט ביז צו אַ גרויסען גראַד פאַרמעהרט די צאָהל פון דער שטאָדטישער באַפעלקערונג אויפ'ן חשבון פון דער דאָרפֿישער און האָט אויף אַזא אופן אָפגעראַטעוועט אַ באַדייטענרען טייל פון דער באַפעלקערונג פון דעם אידיאָמיזם פון דאָרפֿישען לעבען.

און פונקט אזוי ווי זי האָט אַפהענגיג געמאַכט די דערפער פון די שטעדט, האָט זי אויך אַפהענגיג געמאַכט די באַרבאַרישע

און האלביבארבארישע לענדער פון די ציוויליזירטע, די פויערשע לענדער פון די בורזשואזע, די מורחלענדער פון די מערב לענדער.

די בורזשואזיע מאכט אלץ מעהר א סוף צו דער צעשפלייטערונג פון די פראדוקציע מיטלען, פון דעם פארמעגען פון דער באפעלקערונג. די באפעלקערונג האט זי צונויפגעפרעסט, די פראדוקציע מיטלען צענטראליזירט און דאס אייגענטום קאנצענטרירט אין וועניג הענט. דער רעזולטאט דערפון איז געווען די פאליטישע צענטראליזאציע. אונאפהענגיגע פראווינציען, וואס זיינען קוים פארבונדען געווען צווישן זיך, פראווינציען מיט פארשידענע אינטערעסען, געזעצען, רעגירונגען, און שטייערען-סיסטעמען זיינען צוזאמגעפרעסט געווארען אין איין נאציאן מיט איין רעגירונג, איין געזעץ, איין נאציאנאלען קלאסען אינטערעס, איין גרעניץ-ליניע.

די בורזשואזיע האט אין די קנאפע הונדערט יאָהר פון איהר קלאסען-הערשאפט געשאפען גרעסערע און מעכטיגערע פראדוקציע-קרעפטען, ווי אלע פריהערדיגע דורות צוזאמען. דער געוואלטיגער נצחון איבער די כחות פון דער נאטור, די איינפיהרונג פון מאשינען, די אָנווענדונג פון כעמיע אין דער אינדוסטריע און אַגריקולטור, די דאמף-שיפען, אייזענבאָהנען, עלעקטרישע טעלעגראפן; — דאָס אלעס האָט געהאָלפען מאַכען פֿרוכטבאַר גאַנצע וועלט־טיילען, דאָס האָט געהאָלפען עפֿענען אַ וועג פֿאַר שיפען איבער פֿאַרשידענע טייכען און גאַנצע פעלקער זיינען מיט אַמאָל, ווי פֿון אונטער דער ערד אויסגעוואַקסען.

האַט זיך עמיצער פֿאַרגעשטעלט אין די פֿריהערדיגע יאָהר־הונדערטע, דאָס אַזעלכע פֿראַדוקטיווע קרעפטען ליגען פֿאַרבאָרגען אין דער געזעלשאַפֿטליכער אַרבייט ?

מען קען דאָרום זעהן, אַז די פֿראַדוקציע־אַן־פֿאַרקעהרס־מיטלען, וואָס אויף זייער יסוד איז די בורזשואַזיע אויסגעוואַקסען, זיינען ענטשטאַנען פֿון דער פֿעאַדאַלער געזעלשאַפֿט. אויף אַ געוויסע ענטוויקלונגס־שטופֿע פֿון די דאָזיגע פֿראַדוקציע־אַן־פֿאַרקעהרס־מיטלען האָבען די פֿאַרהעלטניסען,

ביי וועלכע די פעאדאלע געזעלשאפט האָט פראָדוצירט און גע-
האנדעלט, — די פעאָדאלע אָרגאַניזאַציע פון אַגריקולטור
און מאַנופעקטור, — מיט איין וואַרט, די פעאָדאלע אייגענ-
טומס-פאַרהעלטניסע האָבען אויפגעהערט צו זיין צוגעפאַסט צו
די שוין ענטוויקעלטע פראַדוקטיווע קרעפטען. זיי — די אייגענ-
טום פאַרהעלטניסע — האָבען אָנגעהויבען צו שטערען דער
פראַדוקציע, אַנשטאָט צו ערלייכערען איהר ענטוויקלונג. זיי
זיינען איצט געווארען איהרע קייטען, זיי האָבען געמוזט צוריסען
ווערען און זיי זיינען צוריסען געווארען.

אויף זייער אָרט איז אויפגעקומען די פרייע קאָנקורענץ
מיט זאַ געזעלשאפטליכער און פאָליטישער אָרדנונג, וואָס איז
צוגעפאַסט צו איהר, מיט דער עקאָנאָמישער און פאָליטישער
הערשאַפט פון דעם בורזשואַזען קלאַס.

פאַר אונזערע אויגען קומט איצט פאָר אַן עהנליכער
פראָצעס. די בורזשואַזע פאַרהעלטניסע פון דער פראַדוקציע
און פון דעם מסחר, די בורזשואַזע אייגענטומס-פאַרהעלטניסע,
די היינטיגע בורזשואַזע געזעלשאַפט, וועלכע האָט ווי דורך אַ
כשוף געשאַפען אַזעלכע געוואַלטיגע פראַדוקציע-און-פאַר-
קעהרס-מיטלען, איז געגליכען צו יענעם מכשאַ, וועלכער קען
מעהר ניט באַהערשען די רוחות וואָס ער אַליין האָט אַרויסגערוי-
פען פון אונטער דער ערד. שוין זייט צעהנדליגער יאָהרען
איז די געשיכטע פון דער אינדוסטריע און מסחר
ניט מעהר, ווי די געשיכטע פון דעם אויפשטאַנד
פון די מאָדערנע פראַדוקטיווע קרעפטען גע-
גען די מאָדערנע פראַדוקציע-און-פאַרהעלטניסען, געגען די
אייגענטומס-פאַרהעלטניסען, וועלכע זיינען די לעבענס-באַדינג-
ונגען פון דער בורזשואַזע און פון איהר הערשאַפט. עס איז
גענוג אָנצוואוייזען אויף די האַנדעלס-קרויזיסען, וועלכע קומען
פאָר פון צייט צו צייט און ווערען אַלץ אַ גרעסערע
סכנה פאַר די עקזיסטענץ פון דער נאַנצער בורזשואַזער געזעל-
שאַפט. דורך די האַנדעלס-קרויזיסען ווערט רעגעלמעסיג פאַרניכ-
טעט אַ גרויסער טייל ניט נאָר פון די אויסגעאַרבייטע פראַדוקט-

טען, נאָר אויך פון די פראדוקטיווע קרעפטען. די קריז־זיסען — דאָס איז אזא מין געזעלשאַפֿטליכע עפירעמיע, וועל־כע מען וואָלט אין די פריהערדיגע עפאָכען געהאַלטען פאַר אַ משונה'דיגען אונזין, — אן עפירעמיע פון איבערפראדוק־ציאן. די געזעלשאַפֿט פאלט פלוצלונג צוריק אריין אין אַ צושטאַנד פון צייטווייליגער באַרבאַריי. פונקט ווי אַ שרעקליכער הונגער אָדער אַ פאַרוויסמענדע מלחמה וואָלטען מיט אַמאָל פון איהר אָפגענומען אַלע לעבענסמיטלען. עם דוכט זיך, אז די אינדוסט־ריע, דער האַנדעל זיינען אינגאַנצען אומגעקומען. און פאַר וואָס? ווייל די געזעלשאַפֿט באַזיצט צופיעל ציוויליזאַציע, פאַרמאָגט צופיעל לעבענסמיטלען, צופיעל אינדוסטריע, צופיעל מסחר. די פראָדוקטיווע קרעפטען, וועלכע געפינען זיך אין איהר רשות, דיענען שוין מעהר ניט פאַר דער ווייטערער ענטוויקלונג פון די בורזשאַזע אייגענטומס־פאַרהעלטניסע; פאַרקערט, זיי זיינען געוואָרען צו גרויס פאַר די דאָזיגע פאַרהעלט־ניסע, זיי ווערען דורך זיי אפגעהאַלטען אין זייער וואוקס. און גלייך נאָר ווי די פראָדוקטיווע קרעפטען זיינען גובר די דאָ־זיגע מניעה, בריינגען זיי די גאַנצע בורזשאַזע געזעלשאַפֿט אין אונאַרדנונג; זיי ווערען אַ סכנה פאַר די עקזיסטענץ פון דעם בורזשאַזען אייגענטום. די בורזשאַזע פאַרהעלטניסע זיינען געוואָרען צו ענג, אום ארומצוכאַפֿען דאָס גאַנצע עשירות, וועל־כע זיי נופא האָבען באַשאַפֿען.

דורך וועלכע מיטלען איז די בורזשאַזע גובר. די קריזיסען? פון איין זייט דורך דער געצוואונגענער פאַרניכטונג פון אַ סך פראָדוקטיווע קרעפטען, פון דער צווייטער זייט — דורך דעם, וואָס זי פאַרכאַפֿט נייע מערק און סטאַרעט זיך גרינדליך אויס־נוצען די אַלטע. אָדער, ריכטיגער געזאָגט, דורך דעם, וואָס זי עפענט אַ וועג פאַר נאָך טיפערע און שרעקליכערע קריזיסען און שוואכט אָפֿ די מעגליכקייט צו באַוואָרענען זיך פון זיי. די וואַפען, מיט וועלכע די בורזשאַזע האָט באַזיגעט דעם פעאָדאָליום ווערען איצט אָנגעווענדעט געגען דער בורזשאַזיע גופא.

אָבער די בורזשואַזיע האָט ניט נאָר נעשמירט די וואַפּען, וועלכע וועלען איהר ברענגען דעם טויט; זי האָט אויך די מענשען באַשאַפּען, וועלכע וועלען אָנווענדען דיזע וואַפּען — די מאָדערנע אַרבייטער, די פּראָלעטאַריע. אין דערזעלבער מאָס, אין וועלכער עס ענטוויקעלט זיך די בורזשואַזיע, ד. ה. דער קאָפיטאַל, ענטוויקעלט זיך אויך דער מאָדערנער אַרבייטער קלאַס, דער פּראָלעטאַריאַט — דאָס איז אַ קלאַס פֿון אַרבייטער, וואָס קענען לעבען בלויז אזוי לאַנג, ווי זיי קענען געפינען אַרבייט; און אַרבייט קענען זיי געפינען בלויז אזוי לאַנג, ווי זייער אַרבייט פאַרגרעסערט דעם ווערט פֿון קאָפיטאַל. די דאָזיגע אַרבייטער, וואָס מוזען זיך פאַרקויפֿען שטויקלעך-ווייז, זיינען פֿונקט אזאַ סחורה ווי יעדער אַנדער סחורה, און זיינען דעריבער אונטערוואַרפֿען צו די געזעצען פֿון קאָנסר-רעגן, צו אַלע ענדערונגען אויפֿ'ן מאַרק.

די אַרבייט פֿון די פּראָלעטאַריער האָט צוליעב דער פּאַר-ברייטערטער אָנווענדונג פֿון מאַשינען און צוליעב דער פּאַרנאַנ-דערטיילונג פֿון אַרבייט אינגאַנצען פּאַרלאָרען איהר אינדיווידועלען כאַראַקטער און במילאָ אויך איהר גאַנ-צען חן פאַר דעם אַרבייטער. ער ווערט בלויז אַ צונאָב צו דער מאַשין; ער דאַרף בלויז אויס-פיהרען איינע און דיזעלבע זעהר איינפאַכע אַפּעראַ-ציעס, וועלכע יעדער קאָן זיך גאַנץ לייכט אויסלערנען. די הוצאות, וועלכע דער אַרבייטער קאָסט, באַטרעפֿען דאָריבער ניט מעהר, ווי די לעבענסמיטלען, וועלכע ער דאַרף האָבען כדי צו ערהאַלטען זיין אייגענעם לעבען און כדי זיין ראַסע זאָל ניט אונטערגעהן. און אזוי ווי דער פּרייז פֿון אַ סחורה, במילאָ אויך פֿון אַרבייט, איז גלייך צו די הוצאות, וועלכע עס קאָסט אפֿ איהר פּראַדוקציאָן, קומט דאָריבער אויס, אַז וואָס אַנאַנגענעה-מער עס ווערט די אַרבייט, אַלץ נידריגער פּאַלען די שכירות. נאָך מעהר. אין דער זעלבער מאָס, אין וועלכער עס פאַרבריי-טערט זיך די אָנווענדונג פֿון מאַשינען און עס וואַקסט די צוטיי-לונג פֿון דער אַרבייט, פאַרגרעסערט זיך אויך די משאַ האַרע-

וואניע — דורך דער גרעסערער אנשמרענגונג וואס דער שנעלער לויף פון די מאשינען פארערט פונ'ם ארכייטער, דורך דער פארליינגערונג פון דער ארכייטס־צייט.

די היינטיגע אינדוסטריע האט פארוואנדעלט דעם קליינעם ווערקשטאט פון דעם פאטריאַרכאַלישען בעל מלאכה אין אַ פאַבריק פון דעם אינדוסטריעלען קאפיטאַליסט. מאַסען אַרבייטער, צונויפגעפרעסטע אין דער פאַבריק, ווערען אָרגאַניזירט ווי סאָלאַטען. ווי פּראָסטע אינדוסטריע־סאָלאַטען געפינען זיי זיך אונטער דער אויפזיכט פון אַ גאַנצער באַנדע אונטער־אַפיצירען און אָפיצירען. זיי זיינען ניט נאָר קנעכט ביי דעם בורזשואַזען קלאַס, ביי דער בורזשואַזער מלוכה; זיי זיינען יעדען טאָג און יעדע שעה פאַרשקלאַפט פון דער מאַשין, פון דעם אויפזעהער אין קודם כל פון דעם איינצעלנעם בורזשואַ. פון דעם פאַבריקאַנט גופאַ. דיווער דעספּאַמיוז איז אַלץ קליינ־ליכער, העסליכער און ערביטערענדער, וואָס מעהר עפענטליך ער שטעלט אַרויס די פאַרדינסט אַלס זיין צוועק.

וואָס ווייניגער קענטעניס, וואָס ווייניגער קרעפטען מען דאַרף האָבען צו פיזישער אַרבייט, ד. ה., וואס מעהר עס ענט־וויקעלט זיך די היינטיגע אינדוסטריע, אַלץ מעהר ווערט די מענער־אַרבייט אַרויסגעשטופט דורך דער פרויען־אַרבייט. דער אונטערשיעד צווישען געשלעכט און עלטער האָט בנוגע דעם אַרבייטער־קלאַס פאַרלאָרען יעדע געזעלשאַפּטליכע באַדיטונג. עס עקזיסטירען נאָר פאַרשידענע אַרבייטס־אינסטרומענטען, אויף וועלכע עס פאַלען פאַרשידענע הוצאות לויט זייער געשלעכט און עלטער.

אַז עס ענדיגט זיך שוין די עקספּלואַטאַציע פון אַרבייטער דורך דעם פאַבריקאַנט און דער אַרבייטער באַקומט שוין במזומן זיין אַרבייטס־לויז, דאַן פאַלען אויף איהם אַרויף די איבעריגע טיילען פון דער בורזשואַזע. — דער הויזוירט, דער קרעמער, דער מלוכה, א. ז. וו.

די ביזן איצטיגע קליינע בעלהבתים, די מיטעלע שטאַנדען, ווי די קליינע אינדוסטריעלע סומרים און פּראָצענטניקעס, בעל

מלאכות און פויערים; אלע דיזע קלאסען פאלען אריין אין די רייהען פון פראָלעטאָריאַט, טיילווייז צוליעב דעם, וואָס זייער קליינער קאָפיטאַל איז צו וועניג אויף צו פיהרען א געשעפט פון דער היינטיגער גרויס־אינדוסטריע און זיי קענען ניט אויס־האַלטען די קאָנקורענץ פון די גרויסע קאָפיטאַליסטען, טיילווייז צוליעב דעם, וואָס זייער קענטעניס און בריה'שאפט פארלירען זייער ווערט ביי די נייע פראָדוקציע־אַנס פאַרמען. אויף אזא אופן רעקרוטירט זיך דער פראָלעטאָריאַט פון אלע קלאסען פון דער באַפעלקערונג.

דער פראָלעטאָריאַט מאכט דורך פארשידענע ענטוויקלונגס־שטופען. זיין קאמף געגען דער בורזשאזיע הויבט זיך אָן צוזאַמען מיט זיין עקזיסטענץ.

אין אנפאנג קעמפען די איינצעלנע אַרבייטער פון איין פאַבריק, שפעטער די אַרבייטער פון אַ גאַנצען פאָך אין איין ארט געגען דעם איינצעלנעם בורזשא, וועלכער עקספּלאָאטירט זיי דיר־רעקט. זיי גרייפען ניט אָן די בורזשאזיע פראָדוקציע־אַנס פאַר־העלטניס; זיי פאלען אָן אויף די פראָדוקציע־אַנס־מיטלען גופא. זיי מאַכען חרוב די אויסלענדישע סחורות, וועלכע קאָנקורירען מיט די הימישע; זיי צוברעכען די מאַשינען, זיי צינדען אונטער די פאַבריקען, זיי שטרעבען אויף־דאָס־ניי אומצוקעהרען דעם אונטערגעגאנגענעם צושטאנד פון דעם מיטעלאַטערליכען אַרבייטער.

אויף דיעזער שטופע בילדען די אַרבייטער נאָך אלץ אַ מאַסע, וואס איז צושפרייט איבער'ן גאַנצען לאַנד און איז צושפליטערט פון דער אייגענער געגענזייטי־נער קאָנקורענץ. אויב די אַרבייטער טרעטען ווען ארויס צוזאַ־מען אין געשלאָסענע רייהען, איז דאָס נאָך ניט אַ רעזולטאַט פון זייער אייגענער פאַראייניגונג, נאָר פון דער פאַראייניגונג פון דער בורזשאזיע, וועלכע האָט געמוזט, צוליעב איהרע אייגענע פאַליטישע צוועקען, בריינגען אין א צושטאַנד פון באווענונג דעם גאַנצען פראָלעטאָריאַט און וועלכע האָט עס נאָך צו יענער צייט געקענט אויספיהרען. אויף דיעזער שטופע קעמפען אלזא

די פראלעטאריער ניט געגען זייערע אייגענע פיינד, נאָר גע-
גען זייערע שונאים'ס פיינד — געגען די רעשטלעך פון דער אב-
סאָלומער מאָנארכיע, געגען די ערד-כאזיצער, געגען די קליינ-
בירגער. די גאנצע געשיכטליכע באוועגונג איז אויף אזא אופן
קאָנצענטרירט אין די הענד פון דער בורזשואזיע; יעדער אויס-
געקעמפטער נצחון איז א זיעג פון דער בורזשואזיע.

אָבער מיט דער ענטוויקלונג פון דער אינדוסטריע וואַקסט
דער פראָלעטאריאט ניט נאָר אין צאָהל; ער ווערט אויך
צוזאַמענגעצויגען אין גרעסערע מאַסען, עס וואַקסט זיין קראַפט
און ער פיהלט זי מעהר. די אינטערעסען, די לעבענסלאַגע פון
די פארשיעדענע גרופען פון פראָלעטאריאט גלייכען זיך אלץ
מעהר אויס, די אָנווענדונג פון מאַשינען שאַפט אלץ מעהר אָפּ
די אונטערשידען אין דער ארבייט און זעצט אראָפּ די ארבייטס-
לוינ כמעט אומעטום אויף אַ גלייך נידעריגען שטאַנד. די וואַקס-
סענדע קאָנקורענץ צווישען דער בורזשואזיע, און די געשעפטס-
קריזיסען, וועלכע קומען דערפון אַרויס, מאַכען אלץ מעהר
וואַקלענד דעם ארבייטערס לוינ; אַ דאַנק די מאַשינען, וועלכע
ענטוויקלען זיך וואָס ווייטער אלץ שנעלער און ווערען כסדר
אויסגעבעסערט, ווערט אלץ אונזיכערער די גאנצע עקזיסטענץ
פון דעם ארבייטער; די סכסוכים צווישען די איינצעלנע
ארבייטער און די איינצעלנע בורזשוען נעהמען אלץ מעהר אָן דעם
כאראַקטער פון סכסוכים צווישען צוויי קלאַסען. די ארבייטער
הויבען אָן דערמיט, וואָס זיי בילדען פאראייניגען אויף צו קעמפען
מיט די קאָפיטאָליסטען; זיי פאראייניגען זיך כדי איינצוהאַל-
טען זייער ארבייטס-לוינ. זיי גרינדען אַפילו שטענדיגע אַסאָ-
ציאציעס, כדי צו זיין גרייט פאר אַזעלכע קעמפע. אין אנדערע
ערטער געהט איבער דער קאמף אין אַפענע בונטען.

פון צייט צו צייט זיענען די ארבייטער, אָבער נאָר אויף אַ
וויילע. דער ווירקליכער רעזולטאַט פון זייער קאמף איז ניט
דער דירעקטער ערפאַלג, נאָר די אַלץ וואַקסענדע פאראייניגונג
פון די ארבייטער. די דאָזיגע פאראייניגונג ווערט נאָך פאר-
שטאַרקט דורך די וואַקסענדע פארקעהרס-מיטלען, וועלכע די

מאָדערנע אינדוסטריע האָט געשאַפֿען און וועלכע פֿאַרבינדען די אַרבייטער פֿון פֿאַרשידענע געגענדער. און מעהר ווי די פֿאַר־בינדונגען דאַרף מען ניט, אום די פֿיעלע אַרטיגע קעמפֿע, וועלכע טראַגען אומעטום דעמוועלכען כאַראַקטער, זאָלען זיך צענטראַליזירען אין איין נאַציאָנאַלען קאַמף, אין איין קלאַסען־קאַמף. יעדער קלאַסענקאַמף איז אָבער אַ פֿאַליטישער קלאַסענקאַמף, און די פֿאַראייניגונג, אויף וועלכע די בירגער פֿון מיטעל־אַלטער מיט זייערע צרה'דיגע פֿאַרקעהרס־וועגען האָבען געדאַרפט האָבען הונדערטער יאָהרען, פֿיהרען דורך אין לעבען די היינטיגע פֿראַ־לעטאַריער מיט דער הילף פֿון די אייזענבאַהנען אין פֿאַרלוויף פֿון עטליכע יאָהר.

דאָס אָרגאַניזירען פֿון די פֿראַלעטאַריער אין אַ קלאַס און דערמיט אויך אין אַ פֿאַליטישער פֿאַרטיי ווערט אלע וויילע גע־שטערט דורך דער קאָנקורענץ צווישען די אַרבייטער גופּאַ. אָבער די אָרגאַניזאַציע ענטשטעהט יעדער מאָל פֿון דאָס ניי און ווערט אַלץ שטאַרקער, פעסטער, מעכטיגער. זי דערשלאָגט זיך געוויסע געזעצען אויף צו פֿאַרהיטען די אָדער יענע אינטערעסען פֿון די אַרבייטער, באַנוצענדיג זיך מיט די שפּאַלטונגען פֿון דער בורזשואַזיע צווישען זיך. אזוי איז עס געווען מיט דעם געזעץ וועגען דעם 10 שעה'דיגען אַרבייטס־טאַג אין ענגלאַנד.

די מחלוקת צווישען די קלאַסען אין דער אַלטער געזעל־שאַפט פֿאַרניכערען אויף פֿאַרשידענע אופנים דעם ענט־וויקלונגס־גאַנג פֿון דעם פֿראַלעטאַריאַט. די בורזשואַזיע פֿיהרט שטענדיג אַ קאַמף: צוערשט געגען דער אַריסטאָקראַטיע; שפעטער — געגען יענע טיילען פֿון דער בורזשואַזיע גופּאַ וואָס זייערע אינטערעסען ווידערשפּרעכען דער ווייטערער ענטוויקלונג פֿון דער אינדוסטריע; שטענדיג — געגען דער בורזשואַזיע פֿון אַלע פרעמדע לענדער. אין דיזען קאַמף איז די בורזשואַזיע געצוואונגען זיך שטענדיג צו ווענדען צום פֿראַלעטאַריאַט, צו שטיצען זיך אויף זיין הילף און זי ציהט איהם אויף אַזאַ אופן אַרײַן אין דער פֿאַליטישער באַוועגונג. די בורזשואַזיע פֿאַר־שפּרייט דערמיט צווישען דעם פֿראַלעטאַריאַט איהר אייגענע

פאליטישע בילדונג, ד. ה., זי גיט איהם וואפען געגען זיך אליין. ווייטער, ווי מיר האָבען אויבען געזעהן ווערען צוליעב דעם פראַגרעס אין דער אינדוסטריע גאנצע טיילען פון די הערשענדע קלאַסען אראַפגעווארפען צום פראַלעטאַריאַט, אדער זיי פארלירען וועניגסטענס די זיכערהייט אין זייער עקזיסטענץ. אויך זיי טראָגען אַרײַן אין דעם פראַלעטאַריאַט אַ סך בילדונגס־עלע־מענטען.

ענדליך, אין די צייטען, ווען דער קלאַסען־קאמף קומט נעהנ־טער צו זיין ענטשיידונג נעהמט אָן דער פאנאנדערפאלונגס־פראַ־צעס פון דעם הערשענדען קלאַס, פון דער גאנצער אַלטער געזעל־שאפט אַזאַ העפטיגען און שארפען כאַראַקטער, אַז אַ קליינער טייל פון דעם הערשענדען קלאַס שפאלט זיך פון איהם אָפּ און שטעהט צו צום רעוואָלוציאָנערען קלאַס, צו יענעם קלאַס, וועל־כער טראָגט אין זיינע הענד די צוקונפט. פונקט ווי פריהער איז אַ טייל פון דעם אַדעל אַריבערגעגאנגען אויפ'ן צד פון דער בור־זשוואַזע, אַזוי נעהט איצטער אַריבער צום פראַלעטאַריאַט אַ טייל פון דער בורזשואַזע, נעמליך, אַ טייל פון די בורזשואַזע אידעאָ־לאָגען, וועלכע האָבען זיך אויפגעהויבען צו דעם טעאָרעטישען פאַרשטאַנד פון דער גאנצער היסטאָרישער באַוועגונג.

פון אַלע קלאַסען, וואָס שטעהען איצט געגען די בורזשואַזע איז נאָר דער פראַלעטאַריאַט אַ ווירקליך רעוואָלוציאָנערער קלאַס. די איבעריגע קלאַסען שטאַרבען אָפּ און נעהען אונטער מיט דער ענטוויקלונג פון דער אינדוסטריע. דער פראַלע־טאַריאַט איז איהר אייגען קינד.

די מיטעלע קלאַסען, — דער קליינער אונטערנעמער, דער קליינער סוחר, דער האַנדווערקער, דער הוייער, — זיי אַלע קעמ־פען געגען דער בורזשואַזע, כדי צו באַוואַרענען זיך פון אונטער־גאנג, און פאַרהיטען זייער עקזיסטענץ אַלס טיילען פונ'ם מיטעל־קלאַס. זיי זיינען אַלזאָ ניט רעוואָלוציאָנער, נאָר קאָנסערוואַטיוו. נאָך מעהר, זיי זיינען רעאַקציאָנער, ווייל זיי ווילען דרעהען צוריק די ראָד פון דער געשיכטע. רעוואָלוציאָנער זיינען זיי נאָר דאָן, ווען זיי האָבען אין זינען זייער פאַרשטעהענדען איבערגאנג אין

די רייהען פון פראָלעטאַריאַט, ווען זיי פארטיידיגען ניט זייערע געגענווערטיגע, נאָר זייערע צוקונפטיגע אינטערעסען, ווען זיי פארלאָזען זייער אייגענעם שטאַנדפונקט, כדי צו שמעלען זיך אויפ'ן שטאַנדפונקט פון דעם פראָלעטאַריאַט.

דער לומפּען-פראָלעטאַריאַט, — די פּאַסיווע, צופּוילטע אונטערטע שייכטען פון דער אַלטער געזעלשאפט, — ווערט ערטער-ווייז דורך אַ פראָלעטאַרישער רעוואָלוציאָן אריינגעשליידערט אין דער באַוועגונג, אָבער נאָך זיין גאַנצע לעבענסלאַגע איז ער מעהר גרייט זיך צו לאָזען אונטערקויפּען פון אַלערליי רעאַקציאָ-נערע אינטריגען.

די לעבענס-באַדינגונגען פון דער אַלטער געזעלשאפט עקזיס-טירען שוין ניט מעהר אין די לעבענס-באַדינגונגען פון פראָלע-טאַריאַט. דער פראָלעטאַריער האָט ניט קיין פארמעגען; זיינע באַציהונגען צו ווייב און קינד זיינען גרינדליך פאַרשידען פון די בורזשואַזע פאַמיליען באַציהונגען; די היינטיגע אינדוסטריעלע ארבייט, די היינטיגע פאַרשקלאַפונג אונטער דעם קאַפיטאַל, דיזעלבע אין ענגלאַנד ווי אין פראַנקרײך, אין אַמעריקאַ ווי אין דייטשלאַנד, האָט אַראָפּגענומען פון איהם יעדען נאַציאָנאַלען כאַראַקטער. די געזעצען, די מאָראַל, די רעליגיאָן זיינען פאַר איהם נאָר פאַרשידענע בורזשואַזע אַבערגלויבענס, הינטער וועלכע עס זיינען פאַרבאָרגען פאַרשידענע בורזשואַזע איג-טערעסען.

אַלע פריהערדיגע קלאַסען, וועלכע האָבען זיך דערשלאַגען צו הערשאַפט, פלעגען זיך סטאַרען צו באַוואַרענען זייער ערקעמפּטע לעבענס-לאַגע דורך דעם, וואָס זיי פלעגען די גאַנצע געזעלשאפט צופאַסען צו די באַדינגונגען פון זייער פּרנסה. די פראָלעטאַריער קענען אַריינגעמען צו זיך אין די הענד די געזעל-שאַפּטליכע פראָדוקטיווע קרעפּטען נאָר דאַן, ווען זיי וועלען אָפּשאַפּען דעם אופן אויף וועלכען זיי האָבען אַליין ביז אַהער געצויגען זייער חיונה, און דערמיט אויך די גאַנצע סיסטעם פון די איצטיגע פּרנסות. די פראָלעטאַריער האָבען ניט וואָס צו פאַרהיטען און פאַרויכערען, זייער מיסיאָן איז צו צושטערען אַלע

ביז איצטיגע פריוואטע זיכערהייטען און פארזיכערונגען פון פריי-וואַט-אייגענטום.

אַלע פרייהעריגע היסטאָרישע באַוועגונגען זיינען געווען באַוועגונגען פון דער מינדערהייט, אָדער אין די אינטערעסען פון דער מינדערהייט. די פּראָלעטאַרישע באַוועגונג איז א זעלבסטשטענדיגע באַוועגונג פון דער אונטערהייערער מעהרהייט. דער פּראָלעטאַריאט, — די אונטערשטע שיכט פון דער איצטי-נער געזעלשאפט, — קען זיך ניט אויפהויבען, קען ניט אויפ-געריכט ווערען, סיידען עס זאָל אויפגעריסען ווערען אין דער לופ-טען דער גאנצער געבוי פון די אויבערשטע שיכטען, וועלכע בילדען די אָפיציעלע געזעלשאפט.

דער קאמף פון דעם פּראָלעטאַריאט געגען דער בורזשואַזיע אין, ניט לויט זיין אינהאַלט, נאָר לויט זיין פּאַרם, צוערשט א נאַציאָנאַלער. דער פּראָלעטאַריאט פון יעדער לאַנד מוז, פאַר-שטעהט זיך, קודם כל פאַרטיג ווערען מיט זיין אייגענער בור-זשואַזיע.

שילדערענדיג אין אַלגעמיינע שטריכען די ענטוויקלונגס-פּאַזען פון דעם פּראָלעטאַריאט, האָבען מיר באַשריבען דעם מעהר אָדער וועניגער פאַרבאָרגענעם בירגער-קריעג, וואָס קומט פּאַר אין דער היינטיגער געזעלשאפט, ביז צו דעם פונקט, וואו דער בירגער-קריעג געהט איבער אין אַן אָפּענער רעוואָלוציע, און דער פּראָלעטאַריאט ווארפט אראפ מיט גוואַלד די בורזשואַזיע און לענט דעם פונדאַמענט פאַר זיין אייגענע הערשאפט.

יעדע ביז איצטיגע געזעלשאפט האָט, ווי מיר האָבען געזעהן, זיך געשטיצט אויף דעם געגענזאַץ צווישען אונטערדריקערע און אונטערדריקטע קלאַסען. כדי אָבער צו קענען אונטערדריקען אַ קלאַס, מוז מען איהם באַוואָרענען מיט אַזעלכע באַדינגונגען, ביי וועלכע ער זאָל וועניגסטענס קענען אונטערהאַלטען זיין קנעכ-טישען לעבען. דער לייב-אייגענער האָט נאָך ביי דער הער-שאפט פון לייב-אייגענשאפט זיך געקענט דערשלאָגען צו ווערען אַ מיטגליעד פון דער שטאַדטישער קאָמונע, פונקט אזוי ווי דער

קליינבירגער האָט זיך אויפגעהויבען ביז צו דער מדרגה פון אַ בורזשואַ אונטער דעם יאָך פון פעאדראַלען אבסאָלוטיזם. דער היינטיגער אַרבייטער, פאַרעקהרט, אַנשטאָט זיך צו דערהויי־ בען דורך דעם פּראָגרעס פון דער אינדוסטריע, זינקט אַלץ טיעפער אַראָפּ אונטער די לעבענס־באַדינגונגען פון זיין אייגענעם קלאַס. דער אַרבייטער ווערט אַן אביון און די אביונות וואקסט נאָך שנעלער איידער די באַפעלקערונג און די עשירות. דערפון זעהט מען קלאָר, אז די בורזשואַזיע איז אונטערהינג לינגער צו בלייבען דער הערשענדרער קלאַס פון דער געזעלשאַפט. זי איז אונטערהינג צו הערשען, ווייל זי איז אונט־ פעהיג צו זיכערען די עקזיסטענץ פון איהרע שקלאַפּען אַפילו אין די גרענעצען פון זייער שקלאַפּעריי, ווייל זי איז געצוואונג־ גען צו לאָזען זיי פאַלען ביז צו אַזאַ נידריגער לאַגע, ביי וועלכע זי מוז זיי שפּיזען אַנשטאָט געשפּיזט צו ווערען פון זיי. די געזעלשאַפט קען מעהר קיין קיום ניט האָבען אונטער דער הערשאַפט פון דער בורזשואַזיע. ד. ה., דער קיום פון דער בור־ זשואַזיע איז אונערטרעגליך געוואָרען פאַר דער געזעלשאַפט. די וויכטיגסטע באדינגונג פאַר דער עקזיסטענץ און פאַר דער הערשאַפט פון דעם בורזשואַזען קלאַס איז די אָנאמלונג פון רייכטום אין די הענד פון פריוואַטע מענשען, די בילדונג און די פאַרמעהונג פון קאַפיטאַל; דער קאַפיטאַל קען ניט עקזיסטירען אָהן לוינ־אַרבייט. די לוינ־אַרבייט אָבער שטיצט זיך דורכאויס אויף דער קאָנקורענץ פון די אַרבייטער צווישען זיך. דער פּראָגרעס פון דער אינדוסטריע, וועלכען די בור־ זשואַזיע איז ניט ווילענדיג געצוואונגען צו טרייבען פאַרן ווערטס, מאכט א סוף צו דער אפגעזונדערטקייט פון די אר־ בייטער דורך דער קאָנקורענץ און שמעלט אויף איהר ארט זייער פאַראיינגונג דורך אסאַציאַציעס. מיט דער ענטוויקלונג פון דער גרויס־אינדוסטריע ווערט אויף אַזאַ אופן אונטערגעגראָכען דער יסוד, אויף וועלכען די בורזשואַזיע פּראָ־ דוצירט און עקספּראַריאירט רייכטום. די בורזשואַזיע בא־ שאַפט אזוי ארום איהרע אייגענע קברות־לייט. איהר אונטער־

נאנג און דער זיעג פון פראָלעטאָריאַט זיינען ביידע גלייך אונ-
פארמיידליך.

2.

פראָלעטאָריער און קאָמוניסטען.

אין וועלכע באַציהונגען שמעהען די קאָמוניסטען צו די
פראָלעטאָריער בכלל?
די קאָמוניסטען זיינען ניט קיין באַזונדער פארטיי, וואס
שמעהט געגען אנדערע ארבייטער פארטייען.
זיי האָבען ניט קיין אנדערע אינטערעסען, אויסער די אינ-
טערעסען פון דעם גאנצען פראָלעטאָריאַט.
זיי זיינען ניט קיין אפגעזונדערטע סעקטע, וואס שטרעבט
צו אונטערשוואַרפען און פארמירען די פראָלעטאָרישע באַוועגונג
לויט איהרע אייגענע פרינציפען.
די קאָמוניסטען אונטערשיידען זיך פון די איבעריגע פראָ-
לעטאָרישע פארטייען, ערשמענס דערמיט, וואָס אין די נאַציאָנאַל-
נאַלע קעמפע פון די פראָלעטאָריער פון פארשידענע לענדער
שטרייבען זיי אונטער און רוקען ארויס אויפ'ן ערשטען פלאַן
די געמיינזאַמע אינטערעסען פון דעם גאנצען פראָלעטאָריאַט,
וועלכע זיינען אונאַפהענגיג פון זיין נאַציאָנאַליטעט, און, צוויי-
טענס, דערמיט, וואס אין די פארשידענע שטופען דורך וועלכע
עס ענטוויקעלט זיך דער קאמף צווישען פראָלעטאָריאַט און
בורזשואַזיע, פארטרעטען זיי די אינטערעסען פון דער גאנצער
באַוועגונג בכלל.
די קאָמוניסטען, אַלזאָ, זיינען פראַקטיש דער ענטשידענ-
סטער, שמענדיג פאָרווערטס טרייבענדער טייל פון די אַרביי-
טער פארטייען אין אַלע לענדער; אין פאַרגלייך מיט דער
איבעריגער מאַסע פון פראָלעטאָריאַט, האָבען זיי, טעאָרעטיש,
די מעלה וואָס זיי פארשמעהען קלאָר די באַדינגונגען, דעם

גאנג און די ענדליכע אלגעמיינע רעזולטאטען פון דער פראלעטאט־
רישער באוועגונג.

דער נאָהענסטער ציעל פון די קאמוניסטען איז דערזעל־
בער ווי ביי אלע איבעריגע פראָלעטארישע פארטייען: — די
אָרגאַניזירונג פון דעם פראָלעטאריאט אין אַ קלאַס, די פאַר־
ניכטונג פון דער בורזשואזער הערשאפט און די עראָבערונג
פון דער פּאָליטישער מאכט דורך דעם פראָלעטאריאט.

די טעאָרעטישע כללים פון די קאמוניסטען זיינען בשום
אופן ניט געבויט געוואָרען אויף אידעען, אויף פרינציפען,
וועלכע דער אָדער יענער וועלט־פארוואַרנער האָט אויסגעטראכט
אָדער ענטדעקט.

דיזע כללים דריקען נאָר אויס אין אַן אלגעמיינער פאָרם
די פאקטישע פאַרהעלטניסע פון דעם עקזיסטירענדען קלאַסען־
קאמף, פון דער היסטאָרישער באוועגונג, וואָס ענטוויקעלט זיך
פאַר אונזערע אויגען. די שטרעבונג אָפצושאַפּען די אלטע
אייגענטומס־פאַרהעלטניסע איז ניט כאַראַקטעריסטיש דוקא פאַר
דעם קאָמוניזם אַליין.

אַלע אייגענטומס־פאַרהעלטניסע האָבען זיך שטענדיג געבײ־
טען, זיך שטענדיג געענדערט אין פאַרלוף פון דער מענשלי־
כער געשיכטע.

די פראַנצויזישע רעוואָלוציע, צום ביישפּיעל, האָט אָפּגע־
שאפט דעם פעאדאלען אייגענטום צו גונסטען פון דעם בורזשוא־
זען אייגענטום.

דער קאָמוניזם צייכענט זיך אויס ניט דערמיט, וואָס ער
ווייל אפשאַפּען אייגענטום בכלל, נאָר דערמיט וואָס ער וויל אפ־
שאַפּען דאָס בורזשואזע אייגענטום.

אָבער דאס איצטיגע בורזשואזע פּרוואַט־אייגענטום
איז דער לעצטער און שאַרפּסטער אויסדרוק פון אַזאַ פראָדוקציע־
און פאַרטילונג, וועלכע זיינען געבויט אויף קלאַסען־געגענזאַ־
צען און אויף דער עקספּלאַטאַציע פון איין מענשען דורך
דעם צווייטען.

אין דעם זין קענען די קאמוניסטען אויסדריקען זייער

טעאריע אין די פאלגענדע ווערטער : דאס אפשאפען פון פריוואט אײגענטום.

אונז, קאמוניסטען, האָט מען אויפגעוואָרפען, אַז מיר ווילען אפשאפען דאס פערזענליך־ערווארבענע, כשר פארדיענ־טע אײגענטום, — דאָס אײגענטום, וועלכער איז כלומרשט דער יסוד פון יעדער פערזענליכע פרייהייט, טעטיגקייט און זעלבסטשטענדיגקייט.

ערווארבענעס, פארהארטעוועטעס, כשר - פארדיענטעס אײגענטום! וועגען וועלכען אײגענטום רעדט איהר? וועגען דעם אײגענטום פון די קליינבירגער און קליינע פויערים, וואָס האָט עקזיסטירט נאָך פאַר דעם בורזשואַזען אײגענטום? אונז איז ניט נויטיג אפצושאפען עס; די ענטוויקלונג פון דער אינדוסטריע האָט איהם אָפגעשאפט און שאפט איהם אָפּ טאָג־טעגליך.

אָדער איהר רעדט אפשר וועגען דעם היינטיגען בורזשואַ־זען אײגענטום?

שאפט דער לוי ארבייטער, דער פראָלעטאַריע, דורך זיין ארבייט וועלכען־ניט־איז אײגענטום פאַר זיך? בשום אופן ניט. ער שאפט קאפיטאַל, דאָס הייסט, אזא סארט אײגענטום, וועלכער עקספּלואַטירט דעמאָלט לוי ארבייט, און וועלכער קען זיך פארמעהרען נאָר ווען עס קריגט נייע לוי־ארבייט צו עקספּלואַטירען. אײגענטום אין זיין איצטיגען געשטאַלט האַלט זיך אויף דעם געגענזאַץ צווישען קאפיטאַל און לוי־ארבייט, לאַז־מיר באטראכטען די ביידע זייטען פון דיזען געגענזאַץ:

זיין א קאפיטאַליסט הייסט פארנעמען אין דער פראָדוקצײן ניט בלויז א ריין פערזענליכע, נאָר אויך א געוויסע געזעלשאפט־ליכע שטעלונג. דער קאפיטאַל איז א געמיינשאפטליכער פראָדוקט און מען קען איהם לאָזען אין גאנג נאָר דורך דער געמיינ־זאַמער טעטיגקייט פון פיעל מיטגלידער, אין דער אונטערשטער שורה — דורך דער טעטיגקייט פון אַלע מיטגלידער פון דער געזעלשאפט.

דער קאפיטאל איז אויף אזא אופן ניט קיין פערזענליכע מאכט, נאָר אַ געזעלשאַפֿטליכע. און במילא ווען דער קאפיטאל וועט ווערען קהל'ש אייגענטום, וואָס געהערט צו אַלע מיטגלידער פון דער געזעל'שאַפֿט, וועט דאס ניט הייסען, אז דאס פערזענליכע אייגענטום האָט זיך פאַרוואַנדעלט אין אַ געזעלשאַפֿטליכען. עס וועט זיך נאָר אומענדערען דער געזעלשאַפֿטליכער כאַראַקטער פון דעם אייגענטום. אייגענטום וועט פארלירען זיין קלאַסען-כאַראַקטער.

מיר געהען איבער צו דער לוינ-אַרבייט.

דער דורכשניטליכער פרייז פון לוינ-אַרבייט איז דער מינימום פון אַרבייטס-לוינ, דאָס הייסט, די סיממע לעבענס-מיטלען וועלכע זיינען נויטיג דעם אַרבייטער כדי אונטערצוהאַלטען זיין לעבען און צו קענען אַרבייטען. וואָס דער לוינ-אַרבייטער באַקומט פאַר זיין אַרבייט קלעקט נאָר אויף אונטערצוהאַלטען די נשמה. מיר דענקען פאַר קיין פאַל ניט אפֿצושאָפֿען אַט דיזע פערזענליכע פאַרדינסטען, וועלכע דיענען דעם אַרבייטער אויף אונטערצוהאַלטען די נשמה און פון וועלכען עס בלייבט ניט קיין ריינער פּראָפּיט, וואָס זאָל קענען שאָפֿען אַ ממשלה איבער פרעמדע אַרבייט. אָפּשאָפֿען ווילען מיר בלויז דעם צרה'דיגען כאַראַקטער פון די ראַזיגע פאַרדינסטען. אָפּשאָפֿען ווילען מיר נאָר יענע באַדינגונגען, אונטער וועלכע דער אַרבייטער לעבט, די באַדינגונגען אונטער וועלכע דער אַרבייטער פאַרמעהרט בלויז דעם קאָפיטאל און לעבט נאָר אזוי לאַנג, ביז וואַנען דער הערשענדער קלאַס האָט אַ נויז פון זיין לעבען.

אין דער בורזשואַזער געזעלשאַפֿט איז די לעבעדיגע אַרבייט נאָר אַ מיטעל אויף צו פאַרמעהרען די אָנגעזאַמעלטע אַרבייט. אין דער קאָמוניסטישער געזעלשאַפֿט איז די אָנגעזאַמעלטע אַרבייט נאָר אַ מיטעל אויף צו פאַרבֿרייטערען, רייכער און שענער צו מאַכען די עקזיסטענץ פון די אַרבייטער. אין דער בורזשואַזער געזעלשאַפֿט הערשט אַלזאָ, די פאַר-גאַנגענהייט איבער דער געגענוואַרט; אין דער קאָמוניסטי-

שער געזעלשאפט, פארקעהרט, די געגענווארט איבער דער פאר-
 נאנגענהייט. אין דער בורזשואער געזעלשאפט איז דער קאפי-
 טאל זעלבסטשטענדיג און אינדיווידועל אין דער צייט ווען דער
 לעבעדיגער מענש איז אונזעלבסטשטענדיג און ניט-אינדיווידועל.
 און וועגען דער אפשטאפונג פון אזעלכע פארהעלטניסע
 שרייט דאָס די בורזשואזיע, אז דאָס איז אַן אַפּשאַפונג פון
 פערזענליכקייט און פרייהייט! און זי איז טאקע גערעכט.
 דאָ רעדט זיך טאקע וועגען אַפּשאַפּען די בורזשואזע פערזענליכ-
 קייט, די בורזשואזע זעלבסטשטענדיגקייט און די בורזשואזע
 פרייהייט.

אונטער פרייהייט פארשטעהט מען ביי די איצטיגע בור-
 זשואזע פראָדוקציאָנס-פארהעלטניסע דעם פרייען מסחר, די
 פרייהייט צו קויפּען און פארקויפּען.

וועט אָבער בטל ווערען די סיסטעם פון קויפּען און פאר-
 קויפּען, וועט אויך בטל ווערען דער פרייער האַנדעל. די שעהנע
 דרשות וועגען פרייען האַנדעל, ווי אויך אלע איבריגע שעהנע
 פראָזען פון אונזער בורזשואזיע וועגען פרייהייט, האָבען בכלל
 א זין נאָר בנוגע צו דעם געבונדענעם האַנדעל פון דעם
 פארקנעכטעטען בירגער פון מיטעלאַטער, אָבער ניט בנוגע צו
 דער קאמוניסטישער אַפּשאַפּונג פון דעם האַנדעל, פון די בור-
 זשואזע פראָדוקציאָנס פארהעלטניסע און פון דער בורזשואזיע
 נופא.

איהר זייט אויסער זיך פון דעם, וואָס מיר ווילען אַפּשאַפּען
 דאָס פריוואַט אייגענטום. אבער אין אייער איצטיגער געזעל-
 שאַפט איז דאָס פריוואַט אייגענטום שוין אפגעשאַפט פאר ניין-
 צעהנטעל פון איהרע מיטגליעדער: דאס פריוואַט אייגענטום
 פאר דער מינאָריטעט עקזיסטירט דערפאר, ווייל ניין-צעהנטעל
 פון דער געזעלשאַפט באַנוצען עס ניט. איהר וואַרפט אונז אלזא
 אויף, אז מיר ווילען אַפּשאַפּען אזא מין אייגענטום, וועלכער
 קען אנדערש ניט עקזיסטירען, סיידען אַז די אונגעהיערע
 מערהייט פון דער געזעלשאַפט פארמאָגט ניט קיין שום
 אייגענטום.

מיט איין וואָרט, איהר וואָרפט אונז אויף, אז מיר ווילען אָפּשאַפען אייער אייגענטום. דאָס, זעהט איהר, ווילען מיר טאָקע.

פון דעם מאָמענט אָן, ווען מען וועט מעהר ניט קענען פאַרוואַנדלען אַרבייט אין קאַפיטאַל, אין געלד, און ערד רענטע, קורץ אין אַ מאָנאָפּאָליזירבאַרע געזעלשאַפט ליכע מאַכט, דאָס הייסט, פון דעם מאָמענט אָן, ווען דאָס פּערזענליכער אייגענטום וועט זיך מעהר ניט קענען פאַרוואַנדלען אין בורזשאַזען אייגענטום — פון דעם מאָמענט אָן, זאָגט איהר, ווערט אויך בטל די מענשליכע פּערוואָן.

איהר זייט, הייסט עס, אַליין מודה, אז אונטער אַ מענש-ליכער פּערוואָן פאַרשטעהט איהר נאָר אַ בורזשאַ, אַ בורזשאַזען אייגענטימער. יא, דיזע פּערוואָן זאָל טאָקע אָפּגעשאַפט ווערען. דער קאָמוניזם נעמט ביי קיינעם ניט אָפּ די מעגליכקייט צו באַקומען פאַר זיך געזעלשאַפטליכע פּראָדוקטען. ער נעמט נאָר אָפּ די מעגליכקייטען דורך דיזע פּראָדוקטען צו ווערען אַ בעל-הבית איבער פּרעמדע אַרבייט.

מען האָט אונז אויך געזאָגט, אז ווי נאָר מען וועט אָפּשאַ-פען פּריוואַט-אייגענטום וועט זיך אָפּשטעלען יעדע טעטיג-קייט, און ס'וועט אָנקומען אַן אַלגעמיינע פּוילקייט.

אויב אזוי האָט שוין די בורזשאַזע געזעלשאַפט לאַנג געדאַרפט אונטערגעהן איבער פּוילקייט, ווייל די, וועלכע אַרביי-טען אין איהר, פאַרמאָגען נאָר ניט, און די וועלכע האָבען יא עפעס אַ פאַרמעגען אַרבייטען ניט. דיזע אַלע טענות געגען אונז זיינען בלוז אַ ווידערהאַלונג פון דער אַלטער טאוואַלאַגיאַע, אז עס וועט מעהר ניט זיין קיין לוי-אַרבייט, ווען עס וועט ניט זיין קיין קאַפיטאַל.

אַלע טענות, וועלכע מען ברענגט געגען דער קאָמוניסטי-שער פּראָדוקציע-אַנס-פּאַרמע און געגען דער קאָמוניסטישער פאַר-טיילונג פון די מאַטעריעלע פּראָדוקטען, שטעלט מען געוועהנ-ליך אויך אַרויס געגען דער פּראָדוקציע און דער פאַרטיילונג פון די גייסטיגע פּראָדוקטען.

מיט דער אָפּשאַפונג פון דעם קלאַסען־אייגענטום — מיינט דער בורזשואַ — וועט זיך במילא אויך אָפּשטעלען די פּראָדוק־ציאָן גופא. דאָס זעלבע מיינט ער בנוגע צו בילדונג. איהם דוכט זיך, אַז ווי נאָר ס'וועט ווערען א סוף צו דער קלאַסען־בילדונג, וועט בטל ווערען די בילדונג בכלל. די בילדונג, וואָס ער קלאַגט אַזוי אויף איהר חורבן, באַדייט פאַר די גרויסע מַערהייט פון דער געזעלשאַפט ניט מעהר ווי זיך אויסלערנען צו ווערען אַ מאַשין.

אָבער פיהרט מיט אונז ניט קיין וכוחים, אויב איהר ווילט מעסטען די אבשאַפונג פון דעם בורזשואַזען אייגענטום מיט אייערע פּאַרשטעלונגען ווערען פרייהייט, בילדונג, רעכט, א. ז. וו. אייערע אידעען גופא זיינען אַ פּראָדוקט פון די בורזשואַזע פּראָדוק־ציאָנס־פאַרהעלטניסע און בורזשואַזע אייגענטומס־פאַרהעלט־ניסע, פונקט אַזוי ווי אייער רעכט איז נאָר דער ווילען פון אייער קלאַס, וועלכער איז אויסגעדריקט אין געזעצען און וואָס זיין אינהאַלט ווערט באַשטימט דורך די מאַטעריעלע לעבענס־באַדינג־גונגען פון אייער קלאַס.

אייערע פּראָדוקציאָנס און אייגענטומס פאַרהעלטניסע, וועלכע זיינען אויסגעוואַקסען אין פאַרלוף פון דער געשיכטע און וועלכע וועלען פאַרשווינדען מיט דער ווייטערער ענטוויק־לונג פון דער פּראָדוקציאָן, האַלט איהר פאַר אייביגע געזעצען פון דער אייביגער נאַטור און פאַרשטאַנד. ווייל איהר האַט דערביי אַן אייגענע פניה און איהר זענט דערינען פאַראַינמע־רעסירט, קענט איהר זיך ניט באַפרייען פון דיזער פּאַרשטעלונג, פונקט אַזוי ווי דאָס האַבען ניט געקענט טאָן אלע ביז אַהער אונטערהעגאנגענע הערשענדע קלאַסען. וואָס איהר באַגרייפֿט בנוגע צו דעם אייגענטום פון דער אַלטער וועלט, וואָס איהר באַגרייפֿט בנוגע צום פּעאדאַלען אייגענטום, קענט איהר ניט באַגרייפֿען בעת עס רעדט זיך וועגען דעם בורזשואַזען אייגענטום. אָפּשאַפען די פאַמיליע! אַפילו די גרעסטע ראַדיקאַלען ווערען אויסער זיך פון דיזע שטענדיכע פלענער פון די קאָמ־

ניסטען. אויף וואָס איז געבויט די היינטיגע, די בורזשואַזע פאמיליע? אויף קאפיטאַל, אויף דעם פריוואַטען פאָר-מעגען. אין אַ פאָלשטענדיג ענטוויקעלטער פאָרם עקוויסירט זי נאָר פאָר דער בורזשואַזיע; אָבער אַלס צונאָב צו איהר דיענט די אָפענע פראָסטיטוציע און די געצוואונגענע פאמיליען-לאָזיגקייט פון די פראָלעטאַריער.

די בורזשואַזע פאמיליע וועט, פארשטעהט זיך, אונטערנעהן, ווי באַלד עס וועט אונטערנעהן דויער צונאָב צו איהר, אין ביידע וועלען פארשווינדען, ווען ס'וועט פארשווינדען דער קאפיטאַל.

וואַרפט איהר אונז אויף אַז מיר ווילען מאַכען אַ סוף צו דער עקספּלואַטאַציע פון די קינדער דורך זייערע עלטערען? אין דיזען פאַרברעכען זיינען מיר זיך טאַקע מודה.

אָבער, זאָגט איהר, מיר וועלען צושטערען די הייליגסטע באַציהונג דורך דעם, וואָס מיר וועלען פאַרבייטען די היימישע ערציהונג דורך געזעלשאַפּטליכער.

אָבער ווערט דען אייער ערציהונג ניט באַשטימט דורך דער געזעלשאַפּט, דורך די געזעלשאַפּטליכע באַדינגונגען, ביי וועלכע איהר ערציהט אייערע קינדער, דורך דער דירעקטער אָדער אונדירעקטער אַרײַנמישונג פון דער געזעלשאַפּט אין דער שול-פראַגע, א. ז. וו.? ניט די קאמוניסטען האָבען אויסגע-טראַכט די ווירקונג פון דער געזעלשאַפּט אויף דער ערציהונג, זיי ענדערען נאָר אום איהר כאַראַקטער, זיי באַפרייען נאָר די ערציהונג פון דעם איינפלוס, וועלכע די הערשענדע קלאַסען האָבען אויף איהר?

די בורזשואַזע פראַזען וועגען פאמיליע און ערציהונג, וועגען די הייליגע פאַרהעלטניסע צווישען עלטערען און קינדער ווערען נאָך מעהר עקעלשאַפּטער, וואָס מעהר די גרויס-אינדוס-טריע צושטערט יעדען פאמיליען-לעבען פון די פראָלעטאַריער, און פאַרוואַנדעלט זייערע קינדער אין איינפאַכע האַנדעלס-אַרטיקלען און אַרבייטס-אינסטרומענטען.

אָבער איהר, קאמוניסטען, ווילט דאָך איינפיהרען דל שותפות אויף ווייבער, שרייט אין איין קול די גאַנצע בורזשואַזיע.

דער ברוזשואַ קוקט אויף זיין ווייב בלויז, ווי אויף א פראָדוקציאָנס־אינסטרומענט. ער הערט, אַז די פראָדוקציאָנס־אינסטרומענטען דארפֿען אויסגענוצט ווערען געמיינשאַפטליך און מיינט נאַטירליך, אַז דער זעלבער גורל מוז אויך פאלען אויף די ווייבער. אנדערש קען ער זיך גאר ניט פארשטעלען. איהם קומט גאָר אויפ'ן זינען ניט אַרויף, אַז דאָ וויל מען גראַדע מאַכען אַ סוף צו דער לאַגע, ביי וועלכע די ווייבער זיינען מעהר ניט ווי פראָדוקציאָנס־אינסטרומענטען.

העכסט לעבערליך איז אגב דער הויך־מאָראַלישער צאָרן פון אונזערע ברוזשוען איבער די „נאַציאָנאַליזירונג פון פרויען“, וואָס זיי ערקלערען, אַז די קאָמוניסטען וועלען עפענטליך און אָפּיציעל אײנפיהרען: די קאָמוניסטען דארפֿען גאָר די „נאַציאָנאַליזירונג פון פרויען“ ניט אײנפיהרען; זי האָט כמעט אלע מאָל עקזיסטירט.

אונזערע ברוזשוען זיינען נאָך ניט צופרידען דערמיט וואָס אין זייער רשות געפינען זיך די ווייבער און די טעכטער פון זייערע פראָלעטאַריער, — מען רעדט שוין ניט וועגען דער אָפּיציעלער פראָסטיטוציע; זיי האָבען נאָך דעם גרעסטען פאַרגעניגען אײנער דעם אנדערענס ווייב צו פאַרפיהרען.

דאָס ברוזשואַזע פאַמיליען־לעבען איז אין דער אמת'ן די געמיינשאַפט פון פאַרהייראַטע פרויען. מען וואָלט העכסטענס געקענט אויפוארפען די קאָמוניסטען אַז אַנשאַט אַ צבוע'צישע און פאַרבאָרגענע, ווילען זיי אײנפיהרען אַן אָפּיציעלע, אָפּענ־האַרציגע ווייבערגעמיינשאַפט. עס פאַרשטעהט זיך, אגב, פון זיך זעלבסט, אַז ווען ס'וועלען אָפּגעשאַפט ווערען די היינטיגע פראָדוקציאָנס פאַרהעלטניסע, וועט אויך פאַרשווינדען די וויי־בערגעמיינשאַפט, ד. ה., די אָפּיציעלע און ניט־אָפּיציעלע פראָ־סטיטוציע, צו וועלכע זיי האָבען געבראַכט.

די קאָמוניסטען האָט מען ווייטער אויפגעוואָרפען, אַז זיי ווילען אָפּשאַפען דאָס פאַטערלאַנד און די נאַציאָנאַליטעט. די אַרבייטער האָבען ניט קיין פאַטערלאַנד. מען קען ביי זיי ניט אָפּנעמען, דאָס וואָס זיי האָבען ניט. אָבער אזוי ווי

דער פראָלעטאָריאט מוז זיך קודם כל ערקעמפּען די פּאָליטישע הערשאַפט, מוז ער ווערען דער פיהרענדער קלאַס אין דער נאַציאָן, מוז ער זיך זעלבסט קאָנסטיטואירען אַלס די נאַציאָן, אויף אזוי פיעל איז ער נאָך נאַציאָנאַל, הגם אפילו באַין אופן ניט אין דעם זין פון דער בורזשואַזיע.

די נאַציאָנאַלע אָפּגעזונדערטקייט און די געגענזאַצען צוויי שיען די פעלקער פארשווינדען אלץ מעהר און מעהר מיט דער ענטוויקלונג פון דער בורזשואַזיע, מיט דער האַנדעלס פרייהייט, דעם וועלט־מאַרק, מיט דער גלייכפאַרמיגקייט פון דער אינ־דוסטריעלע פראָדוקציאָן און פון די לעבענס־באַדינגונגען, וועלכע זי באַשאַפט.

ביי דער הערשאַפט פון פראָלעטאָריאט וועלען זיי נאָך ניכער פארשווינדען. די פאַראייניגטע טעטיגקייט פון דעם פראָלעטאָריאט וועניגסטענס פון די ציוויליזירטע לענדער, איז די ערשטע באַדינגונג פון זיין באַפרייאַונג.

אויף וויפיעל עס וועט אָפּגעשאַפט ווערען די עקספּלואַטאַציע פון איין מענשען דורך דעם אנדערען, אויף אזוי פיעל וועט אויך בטל ווערען די עקספּלואַטאַציע פון איין נאַציאָן דורך דער אנדערער.

צוזאַמען מיט דעם, ווי עס וועלען פארשווינדען די קלאַס־סען־געגענזאַצען אין דער נאַציאָן גופא, וועט אויך פארשווינדען די שנאה פון איין נאַציאָן צו אַ צווייטער.

וועגען די טענות וואָס מען שטעלט אַרום געגען דעם קאָמו־ניזם פון רעליגיעזען, פילאָזאָפישען און בכלל אידעאלאָגישען שטאַנדפונקט, איז ניט כדאי אויספיהרליך צו רעדען.

דאַרף מען דען אַ סך קלערען, כדי צו באַגרייפּען, אז ווען עס ענדערען זיך די לעבענס־באַדינגונגען פון מענשען, זייערע געזעלשאַפטליכע באַציהונגען, זייער געזעלשאַפטליכע עקזיסטענץ, ענדערען זיך אויך זייערע פאָרשטעלונגען, זייערע אַנשוואַונגען און באַגריפּען, מיט איין וואָרט, זייער באַוואוסט־זיין?

וואס באַווייזט אונז די געשיכטע פון אידעען, אויב ניט

דאָס, אַז די נייסטיגע פּראָדוקצאַן האָט באַקומען אַן אנדער געשטאַלט, ווען די מאַטעריעלע פּראָדוקצאַן האָט זיך אומגע-
ענדערט? די הערשענדע אידעען פון יעדער צייט זיינען
שטענדיג געווען די אידעען פון דעם הערשענדען קלאַס.

מען הערט אָפּט ריידענדיג וועגען אידעען, וועלכע האָבען
רעוואָלוציאָניזירט אַ גאַנצע געזעלשאַפּט. דערמיט ווערט
אָבער נאָר אָנגעוויזען אויף דעם פאַקט, אַז אין דער אַלטער
געזעלשאַפּט גופא האָבען זיך געבילדעט די עלעמענטען פון אַ
נייער געזעלשאַפּט, אַז בעת עס געהען אונטער די אַלטע לעבענס
פאַרהעלטניסע, פאַרשווינדען אויף צו גלייכער צייט די אַלטע
אידעען.

ווען די אַלטע וועלט האָט געהאַלטען ביים אונטערנעהן,
זיינען די אַלטע רעליגיאָנען באַזיענט געוואָרען דורך דער
קריסטליכער רעליגיאָן. ווען די אויפקלערונגס-אידעען האָבען
אין 18-טען יאָרהונדערט בייגעקומען די קריסטליכע אידעען,
האָט זיך די פעאדאלע געזעלשאַפּט געראַנגעלט אויף טויט און
אויף לעבען מיט דער דאמאלסט-רעוואָלוציאָנערער בורזשאַזיע.
די אידעען פון געוויסענס-פרייהייט און רעליגיאָנס-פרייהייט
האָבען נאָר אויסגעדריקט די הערשאַפּט פון דער פרייער קאָנקור-
רענז אויף דעם געביעט פון וויסענשאַפּט.

„אָבער“, וועט מען זאָגען, „רעליגיעזע, מאָראַלישע, פּילאָ-
זאָפּישע, פּאָליטישע, רעכטליכע אידעען, א. ד. ו. האָבען זיך
טאַקסי געביטען אין פאַרלויה פון דער היסטאָרישער ענטוויקלונג
די רעליגיאָן, אבער די מאָראַל, די פּילאָזאָפּיע, די פּאָליטיק, דאס
רעכט זיינען דאָך אַלע מאָל געבליבען, ניט קוקענדיג אויף דיזע
אומענדערונגען“.

„עס עקזיסטירען נאָך אויסערדעם אייביגע ווארהייטען:
— ווי פרייהייט, גערעכטיגקייט, א. ד. גל. וואָס האָבען אַ קיום
ביי אַלע געזעלשאַפּטליכע צושטאַנדען. דער קאָמוניזם אָבער
שאַפּט אָפּ די אייביגע ווארהייטען, ער שאַפּט אָפּ די רעליגיאָן,
די מאָראַל, אַנשטאַט צו געבען זיי אַ נייעם געשטאַלט; ער

ווידערשפרעכט אויף אזא אופן דער גאנצער ביז איצטיגער היסטאָרישער ענטוויקלונג.

וואָס פאַר אַ זין האָבען אין דער אונטערשטער שורה דיזע טענות? די באַוועגונגס קראַפט אין דער גאַנצער געשיכטע פון דער ביז-איצטיגער געזעלשאַפט זיינען געווען די קלאַסען-געגענזאַצען, וועלכע האָבען אָנגענומען פאַרשירענע פאַרמען אין פאַרשירענע צייטען.

אַבער וואָס פאַר אַ געשטאַלט זיי האָבען ניט אָנגענומען, די עקספּלאָאָטאַציע פון איין טייל פון דער געזעלשאַפט דורך דעם אנדערען האָט עקזיסטירט אין אַלע פאַרגאַנגענע יאָהר-הונדערטען. עס איז דאָריבער קיין וואונדער ניט, וואָס דער געזעלשאַפטליכער באַוואוסטזיין פון אַלע פריהערדיגע דורות, הגם ער האָט זיך געביטען און געענדערט אין פאַרלויה פון דער געשיכטע, האָט זיך דאָך שטענדיג באַוועגט אין געוויסע געמיינ-זאַמע פאַרמען; און דיזע פאַרמען פון באַוואוסטזיין וועלען דורכאויס פאַרשווינדען ערשט דאן, ווען ס'וועלען אינגאַנצען פאַרשווינדען די קלאַסען-געגענזאַצען.

די קאָמוניסטישע רעוואָלוציע מאַכט אויף דעם ראַדיקאַל-סטען אופן אַ סוף צו די ביז איצטיגע אייגענטומס פאַרהעלט-ניסע; ס'איז קיין וואונדער מיט, וואָס אין איהר ענטוויק-לונגס-גאַנג רייסט זי זיך איין אויף דעם ראַדיקאַלסטען אופן מיט די אַלטע טראַדיציאָנעלע אידעען.

גאָר זאָל שוין זיין גענוג מיט די טענות פון דער בור-זשאַזיע געגען דעם קאָמוניזם.

מיר האָבען שוין אויבען געזעהן, אז דער ערשטער טריט אין דער אַרבייטער-רעוואָלוציע איז צו דערהויבען דעם פראַלע-טאַריאַט צו דער שטופע פון אַ הערשענדיגען קלאַס, צו געווינען דעם קאַמף פאַר אַ דעמאָקראַטישע אָרדנונג.

דער פראַלעטאַריאַט וועט באַנוצען זיין פאַליטישע הער-שאַפט דערצו, כדי ביסלעכווייז אַרויסצורייסען דעם גאַנצען קאַפיטאַל פון דער בורזשאַזיע, צו קאַנצענטרירען אַלע פראַדוק-ציאָנס-מיטלען אין די הענט פון דער מלוכה, ד. ה.

אין די הענד פון דעם פראָלעטאָריאט וואָס איז אָרגאַניזירט אלס אַ הערשענדר קלאַס, און צו פאַרמעהרען אזוי שנעל ווי מעגליך די מאַסע פון די פראָדוקציאָנס קרעפֿטען.

דאָס קען, פאַרשטעהט זיך, צוערשט דערגרייכט ווערען נאָר דורך אַ דעספּאָטישער אַרײַנמישונג אין דעם אייגענטומס־רעכט און אין די בורזשאַזע פראָדוקציאָנס־פאַרהעלטניסע, דורך אַזעלכע מיטלען, הייסט עס, וועלכע קענען אויסווייזען צו זיין פון עקאָנאָמישען שטאַנדפונקט ניט גענוגענד און ניט ווירק־זאם, נאָר וועלכע וועלען אבער אין פאַרלויף פון דער באַוועגונג זיך אַליין אַריבערוואַקסען און וועלען אונפאַרמיידליך מוזען בריינגען צו דער איבערקעהרעניש פון דער גאַנצער פראָדוקציאָנס־פאַרם.

דיע מיטלען וועלען, פאַרשטעהט זיך, זיין פאַרשידען אין פאַרשידענע לענדער.

אין פראַגרעסיווע לענדער וועלען פונדעסטוועגען קענען אָנגעווענדעט ווערען פּאָלגענדע מיטלען :

1) אָפּשאַפֿען פריוואַט אייגענטום אויף ערד און די ערד־רענטע נעברויכען פאַר די הוצאות פון דער מלוכה.

2) אַ גרויסער פראַגרעסיווער שטייער אויף הכנסות.

3) אָפּשאַפֿען דאָס ירושה רעכט.

4) קאָנפּיסירען די פאַרמעגענס פון אַלע עמיגראַנטען און אינסורגענטען.

5) צענטראַליזירען דעם קרעדיט אין די הענד פון דער מלוכה דורך אַ נאַציאָנאַל־באַנק מיט אַ מלוכה קאַפיטאַל און מיט דעם איינציגען מאָנאָפּאָל פון קרעדיט אין דעם גאַנצען לאַנד.

6) צענטראַליזירען די טראַנספּאָרט־מיטלען אין די הענד פון דער מלוכה.

7) פאַרמעהרען די צאָהל פון נאַציאָנאַלע פאַבריקען און פראָדוקציאָנס־מיטלען, פרוכטבאַר מאַכען די וויסע ערטער און אויסבעסערען די באַארכייטענדע ערד נאָך איין גע־מיינשאַפֿטליכען פלאַן.

(8) איינפיהרען, אז אלע זאָלען מוזען גלייך ארבייטען, און אָרגאַניזירען אינדוסטריעלע ארמעען, באַזונדערס פאַר פעלד־אַרבייט.

(9) פאַראייניגען די פעלד־אַרבייט מיט דער אינדוסטריע, אָננעהמען מיטלען, אז ס'זאָל ביסלעכווייז באַזייטיגט ווערען דער אונטערשיעד צווישען שטאָרט און דאָרה.

(10) די ערציהונג פון אלע קינדער אויף דעם חשבון פון דער מלוכה, אָפּשאַפען די פאַבריק־אַרבייט פון קינדער אין איהר איצטיגער פאָרם. פאַראייניגען די ערציהונג מיט דער מאַטעריעלער פּראָדוקצאַן, א. ז. וו.

ווען אין פאַרלויה פון דער ענטוויקלונג וועלען פאַרשווינדען די קלאַסען־אונטערשידען, און די גאַנצע פּראָדוקצאַן וועט זיין קאָנצענטרירט אין די הענד פון איין גרויסען נאָר־ציאנאלען פאַרבאנד, דאמאלס וועט די מלוכה־מאַכט פאַרלירען איהר פאָליטישען כאַראַקטער. די פאָלי־טישע מאַכט איז, אייגענטליך אן אָרגאַניזירטע מאַכט פון איין קלאַס אויף אונטערצוריקען דעם צווייטען. ווען דער פּראָלעטאַריאַט, וועלכער מוז זיך אין'ם קאַמף געגען דער בור־זשוואַיע פאַראייניגען אין אַ קלאַס, הויבט זיך אויף דורך אַ רעוואָלוציאָן צו דער פּאָזיציע פון אַ הערשענדען קלאַס און אַלס הערשענדער קלאַס שאַפט ער דורך געוואַלט אָפּ די אַלטע פּראָדוק־ציאָנס־באַדינגונגען, וועט ער במילא אָפּשאַפען צוזאַמען מיט דיזע פּראָדוקציאָנס־פאַרהעלטניס אויך די באַדינגונגען, ביי וועלכע עס קענען עקזיסטירען קלאַסענגעגענזאַצען, און דערמיט גופא אויך אָפּשאַפען זיין אייגענע הערשאַפט אַלס קלאַס.

אויף דעם אַרט פון דער אַלטער בורזשואַזער געזעלשאַפט מיט איהרע קלאַסען און קלאַסען־געגענזאַצען קומט אויף אַ פאַרבאנד, אין וועלכען די פרייע ענטוויקלונג פון יעדען איינציגען איז די באַדינגונג פאַר די פרייע ענטוויקלונג פון גאַנצען כּלל.

3.

סאציאליסטישע און קאמוניסטישע ליטעראטור.

(1) דער רעאקציאנערער סאציאליזם.

(א) דער פעאדאלער סאציאליזם.

די פראנצויזישע און די ענגלישע אריסטאקראטיע איז נאך איהר היסטארישע לאגע באזונדערס מסוגל געווען צו שרייבען פאמפלעטען געגען דער מאָדערנער בורזשואזער געזעלשאַפט. אין דער פראנצויזישער יולירעוואָלוציע פון 1830 און אין דער ענגלישער רעפאָרם-באַוועגונג האָט די אריסטאקראטיע נאָך אַמאָל באַקומען אַ מפּלה פון דעם פאַרהאַסטען אויפגעקומענעם מיוחס, פון דער בורזשואזיע. וועגען אַן ערנסטען פאָליטישען קאמף האָט שוין מעהר קיין רייד ניט געקאָנט זיין. פאַר איהר איז נאָך געבליבען דער ליטעראַרישער קאמף. אָבער אויך אין דער ליטעראַטור זיינען שוין אונטערגליך געוואָרען די אַלטע פראַזען פון רעסטאוראַציאָנאַס-צייט. כדי צו געווינען חן ביים עולם, האָט די אריסטאקראטיע געמוזט מאַכען דעם אָנשטעל, אַז זי רעדט ניט וועגען איהרע אייגענע אינטערעסען און זי האָט געמוזט פאַרמולירען איהר באשולדיגונגס-אַקט געגען דער בור-זשואזיע, באַשיצענדיג כלומרשט די אינטערעסען פון דעם עקס-פּלאַטירטען קלאַס. זי האָט זיך אויף אַזאַ אופן געקוויקט דאָס האַרץ מיט זינגען פאַראַכטונגס-ליעדער געגען איהר נייעם הערשער און איינרוימען איהם אויפ'ן אויער אַ סוד וועגען די גרויסע אונגליקען, וואָס וואַרטען אויף איהם אין דער צוקונפּט. אויף אַזאַ אופן איז אויפגעקומען דער פעאדאלער סאָציאַ-ליזם, — אַ קלאַג-ליעד, אַ פאַסקוויל, אַן אָפּקלאַנג פון דער פאַר-גאַנגענהייט אַ פּחד פאַר דער צוקונפּט, — און הנם אַפילו ער האָט צייטעווייז געטראַפּען דער בורזשואזיע גלייך אין האַרצען

מיט זיין ביטערער און שארפזיניגער קריטיק, האָט ער דאָך שטענדיג געמאכט אַ קאָמישען איינדרוק דורך זיין פּאָלקאָמענער אונטערזיכער צו באַגרייפֿען דעם גאַנצן פֿון דער מאָדערנער געשיכטע.

די אַריסטאָקראַטיע האָט אויפֿגעהויבן די בעטלער־ישע מאָרבע פֿון פּראָלעטאַריער אַלס אַ פּאַהן, כּדי צו פּאַרזאַמלען אַרום זיך דאָס פּאָלק. אָבער ווי נאָר דאָס פּאָלק פֿלעגט זיך לאָזען געהן נאָך דיזע פּאַהנען־טרעגער, פֿלעגט ער גלייך באַמער־קען אויף זייער רוקען דעם אַלטען פּעאַדאַלען מאַנטעל און פֿלעגט זיך צולויפֿען מיט אַ הויכען עוואַל'דיגען געלעכטער. אַ טייל פֿון די פּראַנציוזישע לעגיסליאַטען און דאָס „יונגע ענגלאַנד“ האָבען פּאַרגעשטעלט די דאָזיגע קאָמעדיע אויפֿ'ן בעסטען אופן.

ווען די פּעאַדאַלען באַווייזען, אַז זייער עקספּלאַטאַציאָנס־פּאַרם האָט געהאַט נאָר אַן אַנדער געשטאַלט, איידער די בור־זשאַזע עקספּלאַטאַציע, פּאַרנעסען זיי דערביי נאָר אַ קלייניג־קייט, — אַז זיי האָבען עקספּלאַטירט ביי גאַנץ אַנדערע, איצט שוין איבערגעלעבטע אומשטענדען און באַדינגונגען. ווען זיי באַווייזען, אַז אונטער זייער הערשאַפט האָט ניט עקזיסטירט דער מאָדערנער פּראָלעטאַריאַט, פּאַרנעסען זיי נאָר, אַז גראַדע די מאָדערנע בורזשאַזיע איז געווען אַ נויטווענדיגער פּראָדוקט פֿון זייער געזעלשאַפֿטליכער אָרדנונג.

דעם רעאַקציאָנערען כאַראַקטער פֿון זייער קריטיק פּאַר־באַרגען זיי אַגבֿ אזוי וועניג, אַז זייער הויפט באַשולדיגונג געגען דער בורזשאַזיע באַשטעהט גראַדע אין דעם וואָס אונטער דער בורזשאַזער הערשאַפט ענטוויקעלט זיך אַזאַ קלאַס, וועלכער וועט מאַכען אַ תּל פֿון דער גאַנצער אַלטער געזעלשאַפֿטליכער אָרדנונג.

צו דער בורזשאַזיע האָבען זיי, אַלואַ, טענות אַ סך מער דערפֿאַר, וואָס זי האָט באַשאַפען אַ רעוואָלוציאָנערען פּראָלע־טאַריאַט, איידער דערפֿאַר וואָס זי האָט בכלל באַשאַפען אַ פּראָלעטאַריאַט.

אין דער פאָליטישער פראקטיק נעהמען זיי דאָריבער אַן אַנטייל אין אַלע געוואלט־מיטלען געגען דעם אַרבייטער־קלאַס, און אין דעם געוועהנליכען לעבען באַמיהען זיי זיך, ניט קוקענדיג אויף אַלע זייערע שעהנע פראזען, צו כאַפּען וואָס מעהר גאָלדענע פרוכט וואָס פאַלט פון דעם בוים פון דער אינדוסטריע און פאַרבייטען עהרע, ליעבע און אמת אויף מסחר מיט שעפּסער־וואַל, צוקער און שנאַפּס.

פונקט אזוי ווי די כלי־קודש זיינען אַלע מאָל געגאַנגען האַנד ביי האַנד מיט דעם פעאַדאַל, אזוי געהט אויך דער קלע־ריקאַלער סאָציאַליזם האַנד ביי האַנד מיט דעם פעאַדאַליסטישען סאָציאַליזם.

אַפּפאַרבען דעם קריסטליכען אסקעטיזם אין אַ סאָציאַליסטישען קאָליר איז זעהר לייכט. האָט דען דאָס קריסטענטום ניט גערונערט געגען פרויוואט אייגענטום, געגען היי־ראט און געגען דער מלוכה? האָט דען דאָס קריסטענטום ניט געפּרעדיגט מען זאָל זיי פאַרבייטען מיט גאַדע און רחמנות? האָט עס דען ניט פאַרלאַנגט אַז מען זאָל אָפּזאָגען זיך פון עשירות, דערשטיקען די גשמיות־דיגע תאוות, גובר צו זיין דעם יצר הרע און לעבען ווי אַ פרוש אין בית־המדרש: דער קריסטליכער סאָציאַליזם איז נאָר דאָס הייליגע וואסער, מיט וועלכען דער גלח באַשפּריצט דעם גרימצאָרן פון די אַריכטאָ־קראַטען.

ב) דער קליינבירגערליכער סאָציאַליזם.

די פעאַדאַלע אַריסטאָקראַטיע איז ניט דער איינציגער קלאַס, וועמען די בורזשאַזיע האָט אומגעבראַכט און וועמענס לעבענס־באַדינגונגען עס געהען אלץ מעהר אונטער אין דער היינטיגער בורזשאַזער געזעלשאַפט. דער מיטעלאַטערליכער קליינער בעל־הבית און דער קליינער פויער זיינען געווען די שלוחים פון דער היינטיגער בורזשאַזיע. אין די לענדער, וואו די אינדוסטריע און דער האַנדעל זיינען וועניג ענטוויקעלט,

האלט זיך נאך עד היום מיט מאטערניזם דער דאזיגער קלאס נעבען דער וואקסענדער בורזשואזיע.

אין די לענדער, וואו ס'האט זיך ענטוויקעלט די היינטיגע ציוויליזאציע, האט זיך געבילדעט א נייער קליין-בירגערליכער קלאס, וועלכער שוועבט צווישען דעם פראלעטאריאט און דער בורזשואזיע, און וועלכער, אלס נויטיגער צוגאב צו דער בורזשואזיע געזעלשאפט, בילדעט זיך שטענדיג פון דאס ניי. זיינע מיטגלידער אבער ווערען דורך דער קאנקורענץ נאכאנאנד אריינגעשליידערט אין די רייהען פון פראלעטאריאט; נאך מעהר, זיי זעהען אליין, אז מיט דער ענטוויקלונג פון דער גרויס-אינדיוסטריע וועט אין גיכען קומען אזא מאמענט, ווען זיי וועלען אין גאנצען פארשווינדען אלס א זעלבסטשטענדיגער טייל פון דער מאדערנער געזעלשאפט, און אין האנדעל, מאנאפאקטור און אגריקולטור וועלען זייערע פלעצער פארנעמען ארכייטס-אויפ-זעהער און משרתים.

אין אזעלכע לענדער ווי פראנקרייך, וואו דער פויעריג-קלאס מאכט אויס די גרעסטע העלפט פון דער באפעלקערונג, איז עס געווען גאנץ נאטירליך, וואס יענע שריפטשטעלער, וועלכע כע האבען זיך געשטעלט אויפ'ן צד פון דעם פראלעטאריאט געגען דער בורזשואזיע, האבען ביי זייער קריטיק פון דער בורזשואזיע אָרדנונג געמאסטען אלץ מיט דעם קליין-בירגערליכען און קליין-פויערליכען מאסשטאב, און אויף דעם קאמף פון די ארבייטער האבען זיי געקוקט פון שטאנדפונקט פון דעם קליין-בירגערטום. אזוי איז אויפגעקומען דער קליין-בירגערליכער סאציאליזם. ס'י ס'מ א נ ד י איז געווען דער קאפ פון דיזער ליטעראטור ניט נאָר פאר פראנקרייך, נאָר אויך פאר ענגלאַנד.

דיזער סאציאליזם האט העכסט שארפזיניג אנאליזירט די ווידערשפרוכען פון די היינטיגע פראָדוקציע-פארהעלטניסען. ער האט אויפגעדעקט די צביעות פון יענע עקאָנאָמיסטען, וועלכע האבען פארטיידיגט די היינטיגע אָרדנונג. ער האט באוויזען אויפ'ן קלאַרסטען אופן די צושטערענדע ווירקונג פון דער מאַשין-נעריע און פון דער פארנאנדערטיילונג פון ארבייט, ער האט

דערווייזען די קאָנצענטראַציע פון די קאָפיטאַלען און פון דעם ערד־פאַרמעגען, ער האָט געשילדערט די איבערפּראָדוקצאַן, די קריזיסען, דעם אונפאַרמיידליכען אונטערגאַנג פון דעם קליין־בירגער און דעם פּויער, דעם עלענד פון דעם פּראָלעטאַריאַט, די אַנאַרכיע אין דער פּראָדוקצאַן, די שרייענדע אונגלייכהייט אין דער פאַרטיילונג פון די עשירות, די אינדוסטריעלע פאַרווס־טענדע מלחמות צווישען די נאַציאָנען, דעם אונטערגאַנג פון די אַלטע טראַדיציעס און מנהגים, פון די אַלטע פּאַמיליען־פאַר־העלטניסע, פון די אַלטע נאַציאָנאַליטעטען.

די פּאָזיטיווע פּאַדערונגען פון דעם דאָזיגען סאָציאַליזם באַשטעהען אָבער נאָר אין דעם, וואָס אָדער ער וויל צוריק אויפ־שמעלען די אַלטע פּראָדוקצאַנס און פאַרקערס־מיטלען און צוואַ־מען מיט זיי אויך די אַלטע אייגענטומס־פאַרהעלטניסע, אָדער ער וויל אינפּרעסען די מאָדערנע פּראָדוקצאַנס און פאַרקערס־מיטלען אין די ראַחמען פון די אַלטע אייגענטומס־פאַרהעלטניסע, וועלכע האָבען דורך די פאַרהעלטניסע געפּלאַצט און געמוזט פּלאַצען. אין ביידע פּאלע איז ער פונקט אזוי רעאַקציאָנער, ווי אויטאָפּיסטיש.

האַנדווערקער־צעכען אין דער מאַנפּאַקטור ; פּאַטריאַר־כאַלישע ווירטשאַפּט אין דאָרה! — דאָס איז זיין לעצטעס וואָרט.

אין פּאַרלויה פון זיין ווייטערער ענטוויקלונג איז דער דאָזי־גער סאָציאַליזם אריינגעפאַלען אין אַן אונמעכטיגען מרה־שחורה־דיגען פעסימוזם.

ג) דער דייטשער אָדער דער „אַמת־ער“ סאָציאַליזם.

די סאָציאַליסטישע און קאָמוניסטישע ליטעראַטור פון פּראַנקרייך, וועלכע איז אויפגעקומען אונטער דעם דרוק פון דער הערשענדער בורזשואַזיע, און וועלכע איז דער ליטעראַרי־שער אויסדרוק פון דעם קאַמף געגען דיזער הערשאַפּט, איז אַריבערגעפּיהרט געוואָרען אין דייטשלאַנד אין אזא צייט, ווען

די בורזשואזיע האָט נאָר וואָס אָנגעהויבען צו פיהרען איהר קאמף נעגען דעם פעאדאלען אַבסאָלוטיזם.

דייטשע פּילאָזאָפּען, האַלב־פּילאָזאָפּען, און בכלל ווייכ־האַרציגע אינטעליגענטען האָבען זיך מיט אַ ברען אָנגעכאַפּט פאַר דיזער ליטעראַטור און האָבען נאָר פאַרגעסען, אַז בעת די דאָזיגע שריפטען זיינען אַריבערטראַנספּאָרטירט געוואָרען, האָט מען צוזאַמען מיט זיי ניט אַריבערטראַנספּאָרטירט אין דייטש־לאַנד די פראַנצויזישע לעבענס־ באַדינגונגען. בנוגע צו די דייטשע פאַרהעלטניסען האָט די פראַנצויזישע ליטעראַטור פאַרלאָרען יעדע דירעקטע פראַקטישע באַדייטונג און זי האָט נאָר באַקומען אַ ריין ליטעראַרישען ווערט. זי האָט געמוזט אָננעמען אַ כאַראַקטער פון פּוסטע חקירות וועגען די באַדינגונג־גען, ביי וועלכע ס'קען זיך אַרויסווייזען די מענשליכע נאַטור אין איהר ריינער געשטאַלט. אין די אויגען פון די דייטשע פּילאָזאָפּען פון 18טען יאָרהונדערט האָבען די פּאָדערונגען פון דער ערשטער פראַנצויזישער רעוואָלוציע געהאַט נאָר דעם זינען, וואָס זיי זיינען, נאָך זייער מיינונג, געווען די פּאָדערונגען פון דעם „פראַקטישען פאַרנופּט“ בכלל, און דער אויסדרוק פון דעם ווילען פון דער רעוואָלוציאָנערער פראַנצויזישער בורזשואזיע איז אין זייערע אויגען באַטראַכט געוואָרען פאַר אַ געזעץ פון דעם ריינעם ווילען, פון דעם ווילען, ווי ער דאַרף זיין, פון דעם עכט־מענשליכען ווילען.

די נאַנצע אַרבייט פון די דייטשע ליטעראַטען איז באַשטאַנען דורכאויס אין דעם, וואָס זיי האָבען זיך באַמיהט צו מאַכען אַ שלום צווישען די נייע פראַנצויזישע אידעען מיט זייער אלטע פּילאָזאָפּישע אַנזיכטען, אָדער ריכטיגער, — אָננעחמען די פראַנצויזישע אידעען און דאָך בלייבען ביי זייער אייגענעם פּילאָזאָפּישען שטאַנדפּונקט.

און אָנגענומען האָבען זיי די דאָזיגע אידעען פּונקט אַזוי, ווי מען לערענט זיך אַ פרעמדע שפּראַך, דורך דער איבערזעצונג.

ווי עס איז באַוואוסט, האָבען די מאַנאַכען אַרומגעשריבען

די כתבים, אויף וועלכע ס'האָבען זיך געפונען די קלאַסישע ווערק פון דער אַלטער געצענדיגער-צייט, מיט זייערע געשמאַקלאָזע הייליגע קאטוילישע באַבע מעשיות. די דייטשע ליטעראַטען זיינען זיך באַגאַנגען פונקט פאַרקערט מיט דער וואכעדיגער פראַנצויזישער ליטעראַטור. זייער פילאָזאָפישען אונזין האָבען זיי אָנגעשריבען אונטער'ן פראַנצויזישען אָריגינאַל. צום ביי שפיעל, אונטער דער פראַנצויזישער קריטיק פון די עקאָנאָמישע פונקציעס פון געלד האָבען זיי אָנגעשריבען: „אָפּזאָגען זיך פון דער מענשליכער נאַטור“, אונטער דער פראַנצויזישער קריטיק פון דער בורשוואַזער מלוכה האָבען זיי אָנגעשריבען: — „אַפּשאַפּען די הערשאַפט פון אַבסטראַקטען כּלל“.

אַט די אַלע פילאָזאָפישע פּוסטע פראַזען, וואָס זיי האָבען אַריינגעטראָגען הינטער די פראַנצויזישע אויספאַרשונגען, האָבען זיי א נאמען געגעבען: „פילאָזאָפיע פון טאָט“, „אַמת'ער סאָציאַליזם“, „דייטשע וויסענשאַפט פון סאָציאַליזם“, „פילאָזאָפישע באַגרינדונג פון סאָציאַליזם“, א. ז. וו.

די פראַנצויזישע סאָציאַליסטיש-קאָמוניסטישע ליטעראַטור האָט אויף אַזאַ אופן פאַרלאָרען איהר גאַנצע קראַפט און פּרוכט באַרקייט. און אַזוי ווי אין די הענד פון די דייטשען האָט דיזע ליטעראַטור אויפגעהערט אויסצודריקען דעם קאמף פון איין קלאַס געגען דעם אנדערען, האָט דער דייטש מיט שטאַלץ געמיינט, אַז ער האָט זיך אויפגעהויבען העכער פון דער „פראַנצויזישער איינזייטיגקייט“, אַז אַנשטאט צו פאַרטרעטען אמת'ע באַדערפניסע, פאַרטרעט ער די באַדערפניס פון אמת, אַז אַנשטאט צו פאַרטיידיגען די אינטערעסען פון פּראָדלעטאַריאַט, פאַרטיידיגט ער די אינטערעסען פון דער מענש-הייט, די אינטערעסען פון מענש בכלל, — פון מענש, וועלכער געהערט ניט צו קיין קלאַס, וועלכער עקזיסטירט איבערהויפּט ניט אין דער ווירקליכקייט, נאָר אין דעם נעבעל-הימעל פון דער פילאָזאָפישער פאַנטאַזיע.

דער דייטשער סאָציאַליזם, וועלכער האָט אַזוי ערנסט און פייערליך אויפגענומען זיינע שוואַכע, חדר-קינדערשע חקירות

און האָט וועגען זיי פאנאנדערגעקלונגען איבער אלע גאסען, ווי אַ מאַרק קרעמערקע וועגען איהר סחורה, האָט דאָך ביסלעכט ווייז פאַרלָאָרען זיין פּעדאַנטישען אונשולד.

דער קאַמף פון דער דייטשער, באַזונדערס פון דער פריי־סישער בורזשואַזיע געגען די פּעאַדאַלען און געגען אַבסאָלוטען קעניגטום, מיט איין וואָרט, די ליבעראַלע באַוועגונג איז געוואָרן רען ערנסטער.

דער „אַמת'ער" סאָציאַליזם האָט אויף אַזאַ אופן געפונען אַ גוטע געלעגנהייט אוועקצושטעלען די סאַציאַליסטישע פּאַדע־רונגען אַנטקעגען דער פּאַליטישער באַוועגונג, אַריינצעוואַרפען אין חרם דעם ליבעראַליזם, דעם פּאַרלאַמענטאַריזם, די בור־זשאַזע קאָנקורענץ, די בורזשואַזע פרעס פרייהייט, דאָס בור־זשאַזע רעכט, די בורזשואַזע פרייהייט און גלייכהייט און צו פּרעדיגען פאַר דער פּאַלקס־מאַסע אַז געווינען אין דיווער בור־זשאַזער באַוועגונג וועט זי גאָרנישט, גיכער וועט זי אַלץ פאַר־לירען. דער דייטשער סאָציאַליזם האָט דערביי גאָר פאַרנע־סען, אַז די פּראַנצויזישע קריטיק פון וועלכער ער איז געווען גאָר אַ טויטער אַפּקלאַנג איז געקומען נאָכדעם, ווי אין פּראַנקרײך האָט שוין געהאַט עקזיסטירט אַ מאָדערנע בורזשואַזע געזעל־שאַפט, מיט ענטשפּרעכענדע באַדינגונגען פון עקאָנאָמישער עק־זיסטענץ, מיט אַ צוגעפּאַסטער פּאַליטישער קאָנסטיטוציע, — אַלץ אַזעלכע זאַכען, פאַר וועלכע דייטשלאַנד האָט גראַדע דע־מאַלט געהאַלטען אין קעמפען.

די דייטשע אַבסאָלוטע רעגירונגען מיט זייערע סוויטעס פון גייסטליכע, שול־לעהרער, גוטס־באַזיצער און ביוראָקראַטען האָבען זיך מיט דעם אַמת'ען סאָציאַליזם באַנוצט, ווי מיט אַ באַקוועמען שרעקענס־בילד פאַר די אויפגעקומענע בורזשואַזיע, וועלכע האָט אָנגעהויבען צו ווערען פאַר זיי געפּעהרליך.

עס איז געווען אַ זיסער פאַרבייסען נאָך די ביטערע נאַניקע־שמיץ און ביקסען־קוילען, מיט וועלכע די זעלבע רעגירונגען פלעגען מכבד זיין די דייטשע אַרבייטער פאַר זייערע אויפ־שטאַנדען.

דער „אמת/ער“ סאָציאַליזם, אויסער דעם וואָס ער איז געוואָרען אַ געוועהר אין די הענר פון די רעגירונגען, האָט נאָך אויך דירעקט פארטיידיגט רעאַקציאָנערע אינטערעסען, די אינ-טערעסען פון דעם דייטשען קליין-בירגערטום. דער געזעל-שאַפמליכער פונדאמענט פון דער עקזיסטירענדער ארדנונג אין דייטשלאַנד איז דאָס קליין-בירגערטום, וואָס איז נאָך איבער געבליבען בירושה פון 16טען יאהרהונדערט און וואס טרעט פון צייט צו צייט פון-דאָס-ניי-אַרויס אין פאַרשידענע פאַרמען. אויפֿהאַלטען דיזען קלאַס — הייסט אויפֿהאַלטען די עקזיס-טירענדע דייטשע ארדנונג. די קליין-בירגער האָבען מורא, אַז די אינדוסטריעלע און פּאָליטישע הערשאַפט פון דער בור-זשאַזיע וועט בריינגען צו זייער זיכערען אונטערגאַנג, — פון איין זייט צוליעב דער קאַנצענטראַציע פון קאַפיטאַל, פון דער אַנדער זייט צוליעב דעם אויפקומען פון אַ רעוואָלוציאָנערען פּראָלעטאַריאַט. דער „אמת/ער“ סאָציאַליזם, מיינען זיי, הרג'עט צוויי האָזען מיט איין קלאַפּ.

ער האָט זיך דאַריבער פאַרשפּרייט ווי אַן עפּידעמיע. איינוויקלענדיג זייערע פאַרגליווערטע „אייביגע ווארהיי-טען“ אין דורכזיכטיגען געוואנד, געוועבט פון פילאָזאָפּישען שפּינוועבס, באַפּוצט מיט בלומען פון שעהנע מליצה, באַשפּריצט מיט טוי פון סענטימענטאַלע ליעבע, האָבען די דייטשע סאָציאַ-ליסטען מיט דעם פאַרנרעסערט דעם אבזאָץ פון זייער סתורה ביי אזא פּובליקום.

פון זיין זייט האָט דער דייטשער סאָציאַליזם וואָס ווייטער אַלץ מעהרער דערקענט, אַז זיין אויפגאַבע איז צו זיין אַ מליץ יושר פאַר דעם קליין-בירגערטום.

די דייטשע נאַציע ער פּראָקלאַמירט אַלס די נאַרמאַלע נאַציע, דעם דייטשען קליין-בירגער — אַלס דעם נאַרמאַלען מענשען. אין דער נירדיגקייט פון קליין-בירגער האָט ער אויס-געפונען אַ פאַרבאָרגענעם העכערען, סאָציאַליסטישען זין, צוליעב וועלכען דיזע נירדיגקייט האָט זיך פאַרוואַנדעלט אין איהר קאַנטראַסט. זיין געדאַנק האָט ער ענטוויקעלט ביז'ן סוף, איז

ארויסגעטראָטען דירעקט געגען דער „ווילדער צושטערענדער“ ריכטונג פון קאמוניזם און האָט מודיע געווען, אז ער שמעהט איבער אלע פארטייען, העכער פון יעדן קלאַסען-קאמף. אלע שריפטען, וואָס געהען אַרום אין דייטשלאַנד אונטער דעם נאמען פון סאָציאַליסטישע און קאָמוניסטישע, געהערען — אויסער איינציגע אויסנאמען — צו דעם מין שמוציגער, דעמאָראַליזירענ-דער ליטעראַטור.

2. דער קאָנסערוואַטיווער אַדער בורזשואַזער סאָציאַליזם.

א טייל פון דער בורזשואַזיע וואלט ווילען אויסבעסערען די שלעכטע זייטען פונ'ם קאפיטאליזם, כדי צו פארזיכערען די ווייטערדיגע עקזיסטענץ פון דער בורזשואַזער געזעלשאפט. צו דיזען טייל געהערען; עקאָנאָמיסטען, פילאַנטראָפּען, בעלי רחמנים, מענשען וואָס ווילען פאַרבעסערען די לאַגע פון אַרבייטער-קלאַס, גרינדער פון צדקה חברות, צער בעל החיים/ני-קעס, גרינדער פון געזעלשאַפטען געגען שכרות און איבערהויפט רעפּאַרמאַטאָרען פון אַלערליי קאָלירען. ס'זיינען זאָגאַר אויס-געאַרבייט געוואָרען נאנצע סיסטעמען פון דיזען בורזשואַזען סאָציאַליזם.

אַלס אַ ביישפּיעל קענען מיר אָנווייזען אויף פרודאַנ'ס „פּילאָזאָפּיע פון אַרעמקייט“.

די סאציאליסטישע בורזשען ווילען האָבען אלע גוטע זייטען פון דער מאָדערנער געזעלשאַפט אָבער אָהן דעם קאמף און אָהן די סכנות, וועלכע שטאַמען נויט-ווענדן געווייזע אַרויס פון דיזע באַדינגונגען. זיי ווילען האָבען די עקזיסטירענדע געזעלשאַפט, אָבער אַ הויז יענע עלעמענטען, וועלכע רעוואָלוציאָניזירען און צערשטערען זי. זיי ווילען האָ-בען די בורזשואַזיע אָהן דעם פּראָלעטאַריאַט. די בורזשואַזיע שמעלט זיך נאַטירליך פאַר, אַז די וועלט, אין וועלכער זי הערשט, איז די בעסטע וועלט. דער בורזשואַזער סאציאליזם מאכט פון דעם דאָזיגען באקוועמען אירעאַל אַ האַלבע אַדער אַ נאַנצע סיס-

טעם. ווען ער רופט דעם פראָלעטאָריאַט צו פאַרווירקליכען זיין סיסטעם און אַרײַנצוגעהן אין דעם נייעם אַרץ־ישׂראל, פאַר־לאַנגט ער אין דער אַמת'ן נאָר דאָס, אַז דער פראָלעטאָריאַט זאָל בלייבען לעבען אין דער אײַצטיגער געזעלשאַפֿט, אָבער ער זאָל אויסמעקען די שנאה צו איהר.

אַ צווייטע, אַ וועניגער סיסטעמאַטישע, אָבער מעהרער פראַקטישע פאָרם פון סאָציאַליזם זוכט אָפּצווענדען דעם אר־בייטער־קלאַס פון יעדער רעוואָלוציאָנערער באַוועגונג, באַוויי־זענדיג, אַז נוצען קאָן בריינגען דעם ארבייטער־קלאַס נאָר אַן ענדערונג פון די מאַטעריעלע לעבענס־פאַרהעלטניסע, — פון די עקאָנאָמישע פאַרהעלטניסע, — אָבער ניט די אָדער יענע פאָל־טישע ענדערונג. אָבער „אונטער אַן ענדערונג פון די מאַטע־ריעלע לעבענס־פאַרהעלטניסע“ פארשטעהט דיזער סאָציאַליזם ניט חלילה די אָפּשאַפונג פון די בורזשאַזע פראָדוקציאָנס־פאַר־העלטניסע, וועלכע איז מעגליך נאָר אויף אַ רעוואָלוציאָנערען אופן, זאָנדערן אַדמיניסטראַטיווע פאַרבעסערונגען, וואָס זאָלען פאַרקומען אויף דעם באַדען פון דיזע פראָדוקציאָנס־פאַרהעלט־ניסע, דאָס הייסט אַלזאָ אַזעלכע פאַרבעסערונגען, וועלכע זאָלען ניט ענדערען די פאַרהעלטניסע צווישען קאַפיטאַל און לוי־ן־אַרבייט, נאָר זאָלען, אין בעסטען פאַל, פאַרקלענערען די הוצאות פון דער בורזשאַזיע אויף איהר הערשאַפֿט און פאַרגרינגערען איהר צו בעל־הבית'עווען אין דער מלוכה.

זיין פאַסענדען און ריכטיגען אויסזעהן נעמט אָן דער בורזשאַזער סאָציאַליזם ערשט דאָרטען, וואו ער ווערט בלויז אַ קלינגענדע פוסטע פראַזע.

פרייער האַנדעל: לטובת דעם ארבייטענדען קלאַס; הויכע גרענעץ אפצאהלונגען אויף אויסלענדישע סחורה: לטובת דעם ארבייטענדען קלאַס; רעפאָרמירען די געפענעניס סיסטעם: לטובת דעם ארבייטענדען קלאַס. אָט דאָס איז דער לעצטער און דער איינציגער ערנסט־געמיינטער וואָרט פון דעם בורזשאַזען סאָציאַליזם.

דער גאַנצער סאָציאַליזם פון דער בורזשאַזיע באַשטעהט

אין דער באהויפטונג, אז דער בורזשוא איז בורזשוא... למובת דעם ארבייטערען קלאס.

3) דער קרימיש-אויטאָפּיסטישער סאָציאַליזם און קאָמוניזם.

מיר רעדען דאָ ניט וועגען דער ליטעראַטור, וועלכע האָט אין אלע גרויסע מאָדערנע רעוואָלוציעס אויסגעדריקט די פאָדערונגען פון דעם פראַלעטאָריאַט, ווי די שריפטען פון באַבעף און אנדערע.

די ערשטע פראָבען פון פראַלעטאָריאַט דירעקט צו באַוואַרענען זיינע אייגענע קלאַסען-אינטערעסען אין דער צייט פון אַן אַלגעמיינער אויפֿרעגונג, אין דעם פעריאָד, ווען די פעאַדאלע געזעלשאַפט איז געפאלען, — דיזע ערשטע פראָבען האָבען ניט געקענט געלינגען, צוליב דעם אונענטוויקעלטען צושטאַנד פון דעם פראַלעטאָריאַט און צוליב דעם, וואָס עס האָבען נאָך געפעהלט די מאַטעריעלע באַדינגונגען פון זיין באַפֿרייאַונג, — באַדינגונגען, וועלכע זיינען נאָך אַ פראָדוקט פון דער בורזשואַ-זער עפאָכע. די רעוואָלוציאָנערע ליטעראַטור, וועלכע האָט באַגלייט אָט די ערשטע באַוועגונגען פון פראַלעטאָריאַט, האָט געמוזט נאָך איהר אינהאַלט נאָך זיין רעאַקציאָנער. זי פֿרע־דיגט אַן אַלגעמיינעם אַסקעטיזם (ניזירות) און סאָציאַלע גלייב־הייט אין אַ פֿאַרגרעכטער פֿאָרם.

די ווירקליכע סאָציאַליסטישע און קאָמוניסטישע סיסטע־מען, די סיסטעמען פון סען־סימאן, פֿוריע, אווען, א. ז. ו. באַד וויזען זיך אין דעם ערשטען, אונענטוויקעלטען קאמפּס־פעריאָד צווישען פראַלעטאָריאַט און בורזשואַזיע, וועגען וועלכען מיר האָבען פֿריהער גערעדט. (זעה: „בורזשוא און פראַלעטאָריער“). די גרינדער פון דיזע סיסטעמען באַמערקען שוין טאַקע דעם געגענוואַץ צווישען די קלאַסען ווי אויך די ווירקונג פון די צושטערנערע עלעמענטען אין דער געזעלשאַפט גופא. זיי זעהען אָבער ניט די היסטאָרישע זעלבסט־טעטיגקייט פון פראַ-

לעטאריאט, די פאָליטישע באַוועגונג, וועלכע איז איהם איינע
גענטימליך.

און אזוי ווי די ענטוויקלונג פון די קלאַסענגעגענזאצן
געהט טריט ביי טריט מיט דער ענטוויקלונג פון דער אינ-
דוסטריע, האָבען זיי אויך דאמאלס ניט געקענט געפינען די
מאָטערעלע באַדינגונגען פאר דער באַפרייאונג פון פראָלעטאַר-
ריאט און האָבען געזוכט אַ נייע סאציאלע וויסענשאפט, סאציאלע
געזעצען, כדי דיזע באַדינגונגען צו שאַפן.

דאָס אָרט פון געזעלשאַפטיכער טעטיגקייט האָבען געמוזט
פאַרנעמען זייערע פערזענליכע המצאות, דאָס ארט פון היסטאָר-
ישע באַפרייאונגס- באַדינגונגען האָבען געמוזט פאַרנעמען פאַר-
טאָזעס, דאָס אָרט פון אַ שטופענווייזער און שטענדיגער אָרגאַ-
ניזירונג פון פראָלעטאַריאט האָט פאַרנומען די אָרגאַניזירונג
פון דער געזעלשאַפטי, ספעציעל געפלאַנעוועט פון דיזע ערפינד-
ער. די צוקינפטיגע וועלט געשיכטע ווענדט זיך, נאָך זייער
מיינונג, נאָך אַן דער פראָפאגאַנדאַ און אַן דער פראַקטישער פאַר-
וירקליכונג פון זייערע געזעלשאַפטיכע פלענער.

זיי פאַרשטעהען, אַז מיט זייערע פלענער פאַרטיידיגען זיי
איבערהויפּט די אינטערעסען פון אַרבייטענדען קלאַס, אַלס אַ
קלאַס וואָס ליידיט מעהר פון אַלעמען. זיי קוקען בכלל אויפ'ן
פראָלעטאַריאט נישט מעהר, ווי אויף אַ מעהרער ליידענדען
קלאַס.

די אונענטוויקעלטע פאָרם פון קלאַסען-קאמף, ווי אויך
זייער אייגענע לעבענס-לאַגע, בריינגט זיי צו דעם גלויבען, דאָס
זיי אליין שטעהען איבער די קלאַסענשטרייטניקייט.
זיי ווילען פאַרבעסערען די לאַגע פון אַלע געזעלשאַפטי-
מיטגליעדער אפילו פון די וואָס לעבען גאנץ גוט. זיי אפּעלן
רען דאַריבער שטענדיג צו דער גאַנצער געזעלשאַפטי אָהן אַן
אונטערשיעד, — פאַרקערט, זיי ווענדען זיך נאָך מיט מעהרער
קוראזש צו די הערשענדע קלאַסען. זיי האַלטען, אַז מען דאַרף
נאָך פאַרשטעהן זייער סיסטעם, אום אנערקענען זי פאַר דעם

בעסטען מעגליכסטען פלאן פון דער בעסטער מעגליכסטער גע-
זעלשאפט.

זיי ענטזאנען זיך דאריבער פון יעדער פאליטישער און
באזונדערס פון יעדער רעוואָלוציאָנערער טעטיגקייט; זיי
ווילען דערגרייכען זייער ציעל אויפ'ן פריעדליכען וועג, און דורך
קליינע נאטירליך ניט געלונגענע פראָבעס, וועלכע דארפען
דיענען פאר א ביישפיעל, ווילען זיי דורכלייגען א וועג פאר דער
נייער געזעלשאפטליכער תורה.

די פאָנטאָסטישע שילדערונג פון דער צוקונפטיגער געזעל-
שאפט האָט זיך אָנגעהויבען אין דער צייט, ווען דער פראָלע-
טאָריאַט איז נאָך געווען העכסט אומענטוויקעלט און האָט נאָך
דאָריבער פאָנטאָסטיש פארשטאנען זיין אייגענע לאַגע. ווען
ער האָט זיך מיט גרויס אימפעט א וואָרף געטאָן אין גאנצען
איבערצובויען די געזעלשאפט.

די סאָציאַליסטישע און קאָמוניסטישע שריפטען ענטהאַל-
טען אָבער אויך אין זיך קריטישע עלעמענטען. זיי גרייפען אָן
אַלע גרונדלאָגען פון דער עקזיסטירענדער געזעלשאפט. זיי
האַבען אויף אזא אופן געשאפען אונגעצבאָרען מאַטעריאַל פאר
די אויפקלערונג פון ארבייטער-קלאַס. זייערע פאָזיטיווע פאר-
שלעגען ווענען דער צוקונפטיגער געזעלשאפט, צ. ב., די פארניכ-
טונג פון געגענזאץ צווישען שטאָדט און דאָרף, די אָפּשאַפונג
פון פאָמיליע, פון פרוואַט-אייגענטום פון לוינ-ארבייט, די פראָ-
קלאַמירונג פון א געזעלשאפטליכע האַרמאָניע, די פאָרוואַנדלונג
פון דער מלוכה אין א פשוט'ע פאָרוואַלטונג פון דער פראָדוק-
ציאָן. — אָט די אלע פארשלעגע ווילען נאָך באַווייטיגען דעם
קלאַסען-געגענזאץ, וועלכער האָט זיך נאָך וואָס אָנגעהויבען צו
ענטוויקלען און וועלכען זיי קאָנען נאָך אין זיין ערשטער גע-
שטאַלטלאָזער אונבאַשטימטער פאָרם. דיזע פארשלעגע גופא
טראָגען דאָריבער אַ ריין אויטאָפּיסטישען כאַראַקטער.

די באַדייטונג פון דעם קריטיש-אומאָפּיסטישען סאָציאַ-
ליזם און קאָמוניזם שטעהט אין אן אומגעקעהרטע פארהעלטניס
צו דער היסטאָרישער ענטוויקלונג: וואס מעהר עס ענטוויקעלט

זיך דער קלאסען-קאמף, וואס קלעהרער עם ווערט זיין געשטאלט, אלץ א קלענערען פראקטישען ווערט באקומען די פאנטאסטישע אטאקעס געגען דעם דאָזיגען קאמף, אלץ מעהר פארלירען זיי יעדע טעאָרעטישע באַרעכטיגונג. און דאָריבער אויב די גרינד דער פון דיזע סיסטעמען זיינען אין פיעלע הינזיכטען געווען רעוואָלוציאָנערען, האָבען שוין אָבער זייערע תלמידים יעדעס מאָל געבילדעט רעאָקציאָנערע סעקטען. אנטקעגען דער וויי-טערער פראַגרעסיווער היסטאָרישער ענטוויקלונג פון פראַלע-טאָריאט שטעלען זיי האַרטגעקיג אַרויס די אַלטע אנשויאונגען פון זייערע לעהרער. זיי זוכען דאָריבער אָפצור-שוואַכען דעם קלאַסען קאמפף און צו פאַרנלעטען די גענענאָצען. זיי חלום'ען נאָך אלץ וועגען פראַכעס צו פאַר-ווירקליכען זייערע געזעלשאַפטיכע אומאָפיען, וועגען גרינדען איינצעלע „פּהאלאַנסטערן“, „הייסקאָלאָניען“, צו בויען א נייע ארץ ישראל, אדער ווי זיי רופען עם — אַ קליינע „איקאָריען“. כדי אויפצובויען אָט דיזע לופטשלעסער, מוזען זיי אַפּעלירען צו דער פּילאַנטראָפיע פון די בורזשואַזע הערצער און געלד-זעק. ביסלעכווייז פאַלען זיי אלץ נידריגער צו דער קאַטעגאָריע פון די אויבענגעשילדערטע רעאָקציאָנערען אָדער קאַנסערוואַ-טיווע סאָציאַליסטען און אונטערשיידען זיך פון יענע נאָר מיט זייער מעהר סיסטעמאַטישען פעדאנטזם, מיט זייער פאַנאַטי-שען אַבערגלויבען אין די וואונדערליכע ווירקונג פון זייער סאָ-ציאַלער וויסענשאַפט.

מיט אַ ביטערער שנאה טרעטען זיי דאָריבער אַרויס געגען יעדער פּאָליטישער באַוועגונג פון די אַרבייטער, האַלטענדיג, אַז אַזאַ באַוועגונג שטאַמט נאָר פון בלינדע אַפיקורסות אין דער נייער תורה.

אין ענלאַנד שטרייטען די אַווען'יסטען געגען די טשאַר-טיסטען, אין פראַנקרייך די פּוריע'ריסטין געגען די רעפּאָר-מיסטען.

.4

די שמעלונג פון די קאמוניסטען צו פארשיעדענע אפאזיציאנעלע פארטייען.

פון דעם צווייטען קאפיטעל איז שוין לייכט צו פארשטעהן, ווי די קאמוניסטען פארהאלטען זיך צו די ארבייטער פארטייען, וועלכע האבען זיך שוין געבילדעט, ווי די טשאַרטיסטען אין ענגלאַנד און די אַגראַר רעפארמאַטאָרס אין צפון אמעריקא.

זיי קעמפּען פאַר די דירעקטע, נאָהענסטע צוועקען און אינטערעסען פון אַרבייטער־קלאַס, אָבער אין דערזעלבער צייט פאַרטרעטען זיי אין דער גענערווערטיגער באַוועגונג די צוקונפּט פון דער באַוועגונג. אין פראַנקרײך פאַרבינדען זיך די קאַמוניסטען מיט דער סאַציאַליסטיש־דעמאָקראַטישער פאַרטיי געגען די קאָנסערוואַטיווע און ראַדיקאַלע בורזשאַזיע; זיי זאָגען זיך אָבער ניט אָפּ פון זייער רעכט צו קריטיקירען די רעוואָלוציאַנערע פראַזען און אַילוועס, וועלכע זיינען איבערגעבליבען בירושה פון דער נרויסער רעוואָלוציע.

אין דער שווייץ שטיצען זיי אונטער די ראַדיקאַלען, ניט פאַרנעסענדיג דערביי, אַז דיזע פאַרטיי באַשטעהט פון ווידער־שפּרעכענדע עלעמענטען, טיילווייז פון דעמאָקראַטישע סאַציאַליסטען אין פראַנצויזישען זין, טיילווייז פון ראַדיקאַלע בורזשוען. אין פּוילען שטיצען אונטער די קאָמוניסטען יענע פאַרטיי, וועלכע שטעלט אַרויס די אַגראַר־רעוואָלוציע, אַלס באַדינגונג פון דער נאַציאָנאַלער באַפרייאַונג, — דיזעלבע פאַרטיי, וועלכע האָט אָרגאַניזירט דעם קראַקאווער אויפשטאַנד פון יאָהר 1846. אין דייטשלאַנד קעמפּט די קאָמוניסטישע פאַרטיי צוזאַמען מיט דער בורזשאַזיע — ווען דיזע טרעט אַרויס רעוואָלוציאַנער

— געגען דער אבסאָלוטער מאָנאָרכיע, געגען פעאדראַלען ערד־אייגענטום און קליין־בירגערטום.

אויף קיין מאַמענט אבער הערט זי ניט אויף אויסצואַרביי־טען ביי די אַרבייטער אַ וואָס קלאָרערען באַוואוסטזיין וועגען דעם פיינדיכען געגענזאָץ צווישען בורזשואַזיע און פּראָלע־טאַריאַט, כדי די דייטשע אַרבייטער זאָלען אָנהויבען דעם קאַמף געגען דער בורזשואַזיע גופאָ גלייך נאָך דעם, ווי עס וועלען פאַלען די רעאַקציאָנערע קלאַסען אין דייטשלאַנד, פאַר־וואַנדלענדיג אין וואַפען געגען די בורזשואַזיע יענע געזעלשאַפט־ליכע און פּאָליטישע באַדינגונגען, וועלכע די בורזשואַזיע מוז באַשאַפען מיט איהר הערשאַפט.

אויף דייטשלאַנד ווענדען אָן די קאָמוניסטען זייער הויפּט־אויפּמערקזאַמקייט, ווייל אין דייטשלאַנד איז איצט ערב אַ בורזשואַזע רעוואָלוציע און ווייל דיזע איבערקערעניש וועט דאָ פּאַרקומען ביי אַ העכער ענטוויקעלטען צושטאַנד פון דער אייראָפּעאישער ציוויליזאַציע בכלל און מיט אַ פּיעל מעהר ענט־וויקעלטען פּראָלעטאַריאַט, איידער אין ענגלאַנד אין 17טען און אין פּראַנקרייך אין 18טען יאהרהונדערט. די דייטשע בור־זשואַזע רעוואָלוציע קען דאַריבער זיין נאָך אַ דירעקטער פּאַר־שפּיעל צו אַ פּראָלעטאַרישער רעוואָלוציע.

מיט איין וואָרט, די קאָמוניסטען שטיצען אונטער אומעטום יעדע רעוואָלוציאָנערע באַוועגונג געגען די עקזיסטיר־ענדע געזעלשאַפטליכע און פּאָליטישע צושטאַנדען.

אַלס אַ הויפּט־פּראַגע רוקען זיי אין אַלע באַוועגונגען אַרויס די אייגענטומס־פּראַגע, אָהן אַן אונטערשיעד צו זי האָט אָנגע־נומען אַ מעהר אדער וועניגער ענטוויקעלטע פאַרם.

קורץ, די קאָמוניסטען אַרבייטען אומעטום פאַר די פאַר־בינדונג אין צוזאַמענווירקונג פון די דעמאָקראַטישע פּאַרטייען פון אַלע לענדער.

די קאמוניסטען האלטען פאר א שאנדע צו באַ־האַלטען זייערע מיינונגען און אַבזיכטען. זיי ערקלערען אַפּען אַז זייערע ציעלען קענען דערגרייכט ווערען נאָך דורך אַ געוואַלט־

זאמע פארניכטונג פון דער גאנצער איצטיגער געזעלשאפטליכער
 אָרדנונג.
 פאר אַ קאָמוניסטישע רעוואָלוציע זאָלען ציטערען די
 הערשענדע קלאַסען.
 די פראַלעטאָריער האָבען גאר ניט צו פארלירען אויסער
 זייערע קייטען; געווינען אָבער קענען זיי אַ גאנצע וועלט.
 פראַלעטאָריער פון אַלער לענדער, פאראייניגט איך!

צוויי קלאסישע סאציאליסטישע ווערק

ארבייטער און פרייהייט

פון ניקאליי לענין.

אונזער רעוואלוציאן

פון לעאן טראצקי.

פרייז פאר ביידע ביכער, 3 דאלאר.

אָרגאַניזאַציאָנען קריגען דעם געוועהנליכען ראַכאַט.

מיט באַשמעלונגען ווענדעט זיך אין אַפּים פון „קאַמף“ צו

B. SOLOMON

179 EAST BROADWAY

NEW YORK